

**Финансијски план
SMATSA доо за 2018.
годину**

САДРЖАЈ

1	Увод	1
2	Основни подаци о Друштву	2
2.1	Делатност	3
2.1.1	Услуге у ваздушној пловидби (ANS – Air Navigation Services)	5
2.1.2	Обука ваздухопловног особља	6
2.1.3	Калибража ЗРНС из ваздуха	6
2.1.4	Одржавање ваздухоплова	6
2.2	Правни оквир	7
2.3	Мисија, визија вредности	9
2.3.1	Мисија	9
2.3.2	Визија	9
2.3.3	Вредности	9
2.4	Органи управљања и организациона структура	9
2.5	Учешће у раду међународних организација	11
3	Финансијско пословање	12
3.1	Приходи и примања	14
3.2	Пословни приходи	15
3.2.1	Приходи од пружања услуга на домаћем тржишту - Уговор са Аеродромом Београд	15
3.2.2	Приходи од терминалних накнада (домаћи и ино терминал)	15
3.2.3	Приходи од рутних накнада	18
3.2.4	Приходи од рутних накнада у Босни и Херцеговини	20
3.3	Остали пословни приходи	21
3.3.1	Услуге калибраже	21
3.3.2	Услуге школовања контролора летења	22
3.3.3	Приходи од пружања услуга комуникације и радарских података	23
3.3.4	Приходи SMATSA Ваздухопловне академије	23
3.3.5	Остали пословни приходи	24
3.4	Финансијски приходи	25
3.5	Остали приходи и приходи од наплаћених услуга из ранијег периода	25
3.6	Пренета средства	25
3.7	Остали приливи	25
3.8	Повраћај ПДВ-а и рефундирана боловања из претходне године	26
3.9	Екстерни извори финансирања	26
4	Расходи и издаци	28
4.1	Трошкови материјала	29
4.2	Људски ресурси и трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	30
4.2.1	Број и структура запослених	30
4.2.2	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	34

4.3	Трошкови производних услуга	39
4.4	Нематеријални трошкови	41
4.5	Издавања за ваздухопловне власти	42
4.6	Финансијски трошкови	43
4.7	Остали трошкови	43
4.8	Порези	43
4.9	Отплате кредита	44
4.10	Инвестиције	44
4.10.1	Извори финансирања	45
4.10.2	Структура планираних инвестиција у 2018. години	45
4.10.3	Најзначајније нове инвестиције у 2018. години	46
5	Ризици и пословне шансе	51
5.1	Финансијски ризици	51
5.2	Одступања саобраћаја у односу на прогнозу	52
5.3	Низак степен реализације планираних инвестиционих улагања	52
5.4	Померање рока закључења уговора о пружању ANS услуга у БиХ	53
5.5	Неадекватно процењен елементи кредита за реализацију стратешких пројеката и динамика повлачења средстава	53
5.6	Мере за уклањање или умањења ризика	54
5.6.1	Финансијски ризици	54
5.6.2	Одступања саобраћаја у односу на прогнозу	54
5.6.3	Контрола инвестиционих улагања	54
5.6.4	Неадекватно процењен износ кредита за реализацију стратешких пројеката и динамика повлачења средстава	55
6	Финансијски извештаји	56
6.1	Биланс стања	56
6.2	Биланс успеха	65
6.3	Извештај о новчаним токовима	70
7	Ознаке и скраћенице	73
8	Прилози	77
8.1	Прилог 1 – Организациона структура Друштва	77
8.2	Прилог 2 – Стање дуговања на дан 31.12.2017. године	78
8.3	Прилог 3 - Одлука бр 148 - EUROCONTROL Проширеног комитета	79
8.4	Прилог 4 – Извештаји о кредитима	81
8.5	Прилог 5 – Маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима	84

СПИСАК СЛИКА

Слика 1. Делатност Друштва.....	4
Слика 2. Територија на којој Друштво пружа услуге у ваздушној пловидби.....	5
Слика 3. Везе са државним институцијама	7
Слика 4. Учешће авио компанија у укупном саобраћају у терминалу у 2017. години	15
Слика 5. Број полетања и фактурисане терминалне накнаде у периоду од 2012. до 2017. године	16
Слика 6. Очекивани приход од домаћег и ино терминала у 2018. години (ЕУР).....	17
Слика 7. Прелиминарни кључ расподеле прихода у 2018. години међу ентитетима	19
Слика 8. Визуелизација планираног објекта РС Бесна кобила	48
Слика 9. Приказ будућег изгледа објекта ЦКЛ Београд са торњем АКЛ Београд	49

СПИСАК ТАБЕЛА

Табела 1. Рацио показатељи за 2017. и 2018. годину	13
Табела 2. Планирани приходи и примања у 2018. години.....	14
Табела 3. Прогноза прихода Друштва од терминалних накнада у Србији и Црној Гори за 2018. годину.....	17
Табела 4. Прогноза прихода Друштва од рутних накнада у Србији и Црној Гори за 2018. годину	19
Табела 5. Прогноза прихода Друштва од рутних накнада у Босни и Херцеговини за 2018. годину	21
Табела 6. Планирани приход од услуга калибраже у 2018. години	22
Табела 7. Планирани приход од школовања контролора летења у 2018. години	23
Табела 8. Планирани приход од школовања пилота у 2018. години	24
Табела 9. Планирани расходи и издаци у 2018. години	28
Табела 10. Трошкови материјала	29
Табела 11. Број запослених према степену стручне спреме.....	30
Табела 12. Старосна структура запослених.....	32
Табела 13. Структура запослених према годинама радног стажа	32
Табела 14. Планирани просечан број запослених у 2018. години	33
Табела 15. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	39
Табела 16. Трошкови производних услуга	40
Табела 17. Нематеријални трошкови	42
Табела 18. Финансијски трошкови	43
Табела 19. Остали трошкови	43
Табела 20. Биланс стања на дан 31.12.2018. године (у хиљадама динара)	56
Табела 21. Биланс успеха на дан 31.12.2018. године (у хиљадама динара)	65
Табела 22. Извештај о токовима готовине на дан 31.12.2018. године (у хиљадама динара)	70
Табела 23. Очекивана реализација у 2017. години за масу зарада, број запослених и просечну зараду по месецима.....	84
Табела 24. Планирана маса зарада, број запослених и просечна зараду по месецима у 2018. години	85
Табела 25. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи – планирани пресек на месечном нивоу у 2018. години.....	86

Доношење Финансијског плана Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд (у даљем тексту: Друштво) прописано је чланом 10. Уговора о потврђивању континуитета пружања услуга у ваздушној пловидби у просторима Србије и Црне Горе / Уговора о потврђивању континуитета пружања ваздухопловних услуга у ваздушним просторима Црне Горе и Србије (II Ов. бр. 2164/2012 од 25.04.2012. године ОУ.СД број 282/2 од 25.04.2012. године), где је предвиђено да се приходи исказују и распоређују према наменама дефинисаним годишњим финансијским планом, на који писане сагласности дају владе држава оснивача.

На основу члана 11. истог уговора, Друштво обавља делатност на основу ратификованих мултилатералних споразума ради извршења преузетих међународних обавеза и своје приходе искључиво користи за обављање делатности.

На основу Финансијског плана Друштва, врши се распоређивање планираних прихода и примања у току године по наменама за обављање делатности Друштва, те тиме Финансијски план представља основ за ангажовање средстава за обављање делатности Друштва.

У изради Финансијског плана Друштва за 2018. годину, коришћен је обрачунски курс од 121,70 РСД/ЕУР.

Назив Друштва:

Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд

Седиште:

Трг Николе Пашића 10, 11000 Београд,
Република Србија, п.ф. 640

Матични број:

17520407

ПИБ:

103170161

Телефонски број:

+381 11 321 8123

Факс:

+381 11 324 0456

Електронска пошта:

kl@smatsa.rs

Интернет адреса:

www.smatsa.rs

2.1

Делатност

На основу Закона о привредним друштвима Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 36 /11, бр. 99/11, бр. 83/14 и бр 5/15), Закона о привредним друштвима Црне Горе ("Службени лист РЦГ" бр. 6/02, и "Службени лист ЦГ" бр. 17/07, бр. 80/08, бр. 36/11), Закона о ваздушном саобраћају Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 73/10, бр. 57/11, бр. 93/12 и бр. 45/15) Закона о ваздушном саобраћају Црне Горе („Службени лист ЦГ“ бр. 66/08 и бр. 30/17), Споразума о сарадњи у области ваздушног саобраћаја, Влада Републике Србије и Влада Црне Горе закључиле су Уговор о потврђивању континуитета пружања услуга у ваздушној пловидби у просторима Србије и Црне Горе / Уговор о потврђивању континуитета пружања ваздухопловних услуга у ваздушним просторима Црне Горе и Србије (II Ов. бр. 2164/2012 од 25.04.2012. године ОУ.СД број 282/2 од 25.04.2012. године). Уговором се потврђује континуитет постојања заједничког пружаоца услуга (провајдера ваздухопловних услуга) у ваздушној пловидби - Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд (Друштво) са циљем да обавља делатност у складу са прописима о ваздушном саобраћају у државама оснивачима, међународним уговорима, међународним стандардима и препорученој пракси.

Друштво послује у складу са одредбама закона држава оснивача којима се уређује правни положај привредних друштава.

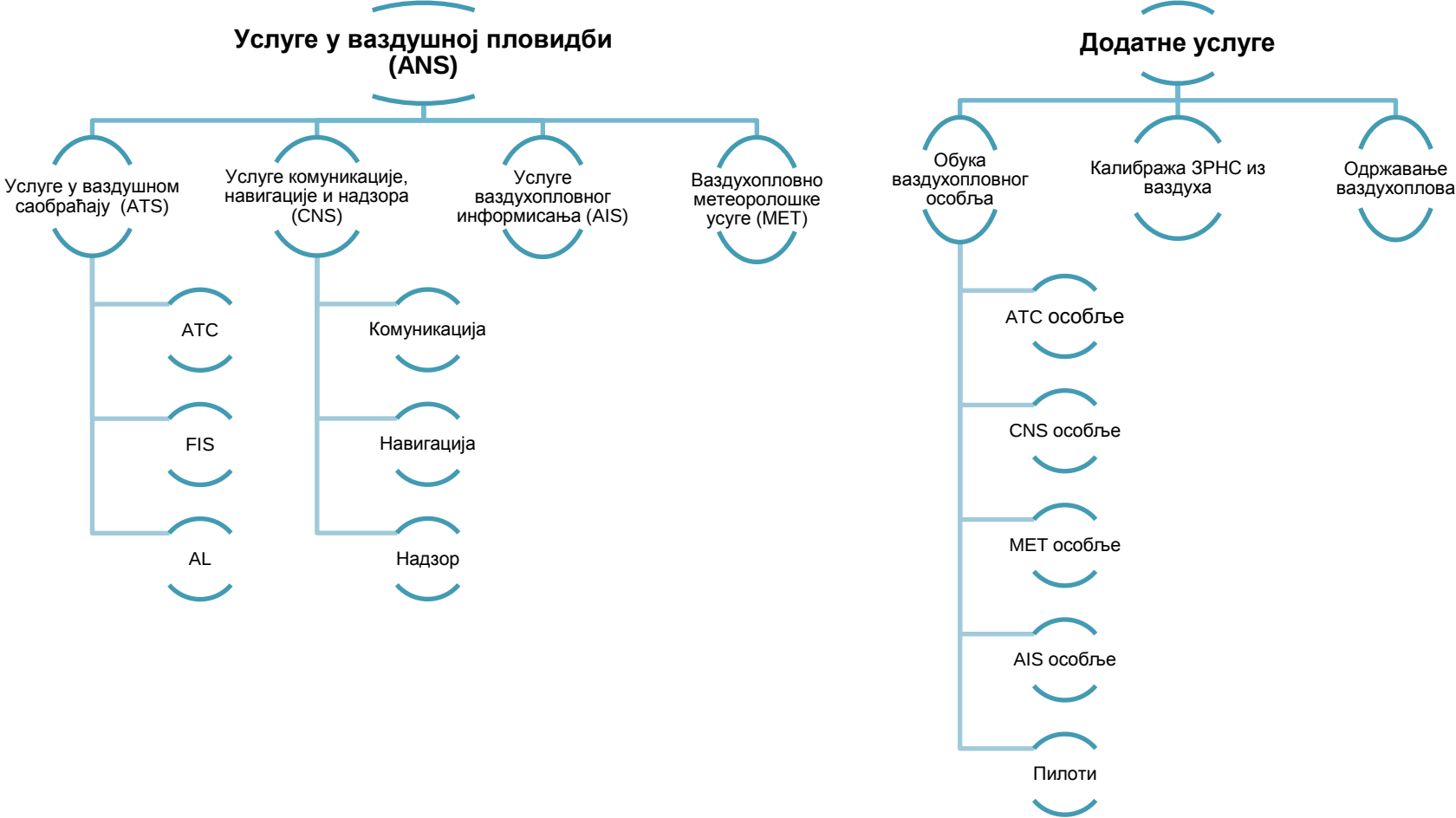
Политика заједничког деловања Републике Србије и Црне Горе представља позитиван пример међудржавне сарадње у Европи на пољу пружања услуга у ваздушној пловидби у складу са тежњама Јединственог европског неба, и као такав треба да опстане и да се прошири.

Пословање Друштва је у потпуности усклађено са националном и међународном регулативом, међународним споразумима и европским системом управљања ваздушним саобраћајем.

Основна делатност Друштва представља пружање услуга у ваздушној пловидби (Air Navigation Services - ANS), док се додатне услуге односе на школовање контролора летења, пилота и другог ваздухопловног особља, калибражу земаљских радио навигационих средстава (ЗРНС), консултантске услуге и одржавање ваздухоплова.

Вишедеценијска традиција и потврђене вредности у пружању услуга у ваздушној пловидби и пружању додатних услуга, декларишу Друштво као поузданог и признатог пружаоца услуга у ваздушној пловидби који у региону заузима значајно место. Овакав положај и реноме који Друштво ужива не само у регионалној ваздухопловној заједници него и међу корисницима услуга и представницима ваздухопловне индустрије, условљава приступ пословању који одржава и унапређује такав положај и препознаје Друштво као преферираног партнера.

Слика 1. Делатност Друштва

2.1.1 Услуге у ваздушној пловидби (ANS – Air Navigation Services)

Друштво пружа услуге у ваздушној пловидби у ваздушном простору Републике Србије, ваздушном простору државе Црне Горе, делу ваздушног простора изнад Јадранског мора, и 55% горњег ваздушног простора територије Босне и Херцеговине. Од априла 2014. године, контролу летења у горњем слоју ваздушног простора изнад Косова и Метохије (КФОР сектор) пружа HungaroControl.

Слика 2. Територија на којој Друштво пружа услуге у ваздушној пловидби

2.1.1.1 Услуге у ваздушном саобраћају (ATS – Air Traffic Services)

Услуге у ваздушном саобраћају које Друштво пружа на безбедан, редован и ефикасан начин подразумевају:

- услуге контроле летења (ATC – Air Traffic Control);
- услуге информисања ваздухоплова у лету (FIS – Flight Information Service) и
- услуге узбуњивања (AL – Alerting Services).

ATS сервис је омогућен коришћењем савременог DPS система, који врши обраду радарских података, планова летења и сродних порука, OLDI порука, NOTAM порука и метеоролошких порука.

- 2.1.1.2 Услуге комуникације, навигације и надзора (CNS – Communication, Navigation and Surveillance)**
- Услуге комуникације обухватају говорну комуникацију и пренос података (радарски подаци, AFTN/AMHS поруке, OLDI поруке, NOTAM подаци и метеоролошки подаци). Навигација се обезбеђује у свим фазама лета ваздухоплова (полетање, прелет, прилаз и слетање). Систем надзора ваздушног саобраћаја се заснива на коришћењу савремених радарских система, уз интензивно праћење развоја нових технологија. CNS системи Друштва омогућавају интероперабилност са системима осталих пружалаца услуга у ваздушној пловидби који послују и усклађују се са стандардима и препорукама дефинисаним у Европском плану управљања ваздушним саобраћајем.
- 2.1.1.3 Услуге ваздухопловног информисања (AIS – Aeronautical Information Services)**
- Друштво пружа услуге ваздухопловног информисања за Србију и за Црну Гору у складу са ICAO стандардима и препорученом праксом.
- 2.1.1.4 Ваздухопловне метеоролошке услуге (MET – Aeronautical Meteorological Services)**
- Ваздухопловне метеоролошке услуге које Друштво пружа у складу са ICAO Annex 3 са циљем да допринесе безбедном, редовном и ефикасном одвијању ваздушне пловидбе обухватају услуге бироа за метеоролошко бдење (MWO – Meteorological watch office), услуге метеоролошких бироа (MET Office – Meteorological office) и услуге ваздухопловних метеоролошких станица (AMS – Aeronautical meteorological station).
- 2.1.2 Обука ваздухопловног особља**
- Лиценцирано особље контроле летења, као и стручно особље ваздухопловне технике, ваздухопловне метеорологије и ваздухопловног информисања, Друштво школује у сопственом Центру за обуку ANS особља. Друштво пружа услуге школовања ваздухопловног особља и екстерним корисницима.
- Осим основне обуке контролора летења, спроводе се и посебне обуке за инструкторе, супервизоре, процењиваче и испитиваче стручности, као и континуиране обуке које подразумевају освежења знања и дообуке. Концепт посебне и континуиране обуке примењује се и када је реч о особљу ваздухопловне технике и особљу ваздухопловне метеорологије.
- Поред обуке особља пружаоца услуга у ваздушној пловидби, Друштво пружа и услуге школовања пилота у оквиру SMATSA Ваздухопловне академије (SAA) у Вршцу.
- 2.1.3 Калибража ЗРНС из ваздуха**
- Друштво поседује потребна техничка средства, опрему и ресурсе за пружање услуга калибраже ЗРНС из ваздуха, као и валидације навигационих поступака из ваздуха, за сопствене потребе и за потребе екстерних корисника. Провера и калибража уређаја врше се у складу са захтевима и препорукама дефинисаним у ICAO документима (ICAO Doc 8071, ICAO Annex 10 и ICAO Annex 14).
- 2.1.4 Одржавање ваздухоплова**
- Услуга одржавања и хангарисања ваздухоплова пружа се у оквиру SMATSA Ваздухопловне академије. У прилог висококвалитетном одржавању

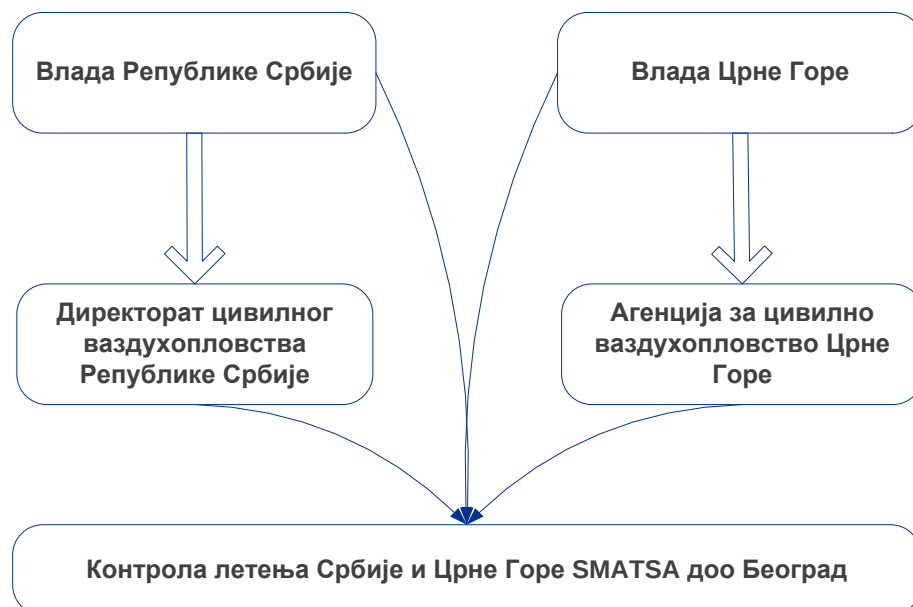
ваздухоплова иде потврда о усклађености са стандардима Европске Уније - EASA part 145. На овај начин обезбеђено је пружање услуге за клијенте широм Европе.

Одржавање авиона SMATSA ваздухопловне академије обавља тим искусних експерата, сертифицираних од стране Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије и лиценцираних од стране произвођача авиона. Поред одржавања сопствене флоте, тим SMATSA Ваздухопловне академије је у могућности да одржава и друге ваздухоплове у приватном власништву.

2.2 Правни оквир

Оснивачи Друштва су Влада Републике Србије и Влада Црне Горе. Као пружалац услуга у ваздушној пловидби, Друштво је независно од регулаторних органа, а своја интерна акта доноси у складу са важећом законском регулативом Републике Србије и државе Црне Горе.

Слика 3. Везе са државним институцијама

Уговора о потврђивању континуитета пружања услуга у ваздушној пловидби у просторима Србије и Црне Горе / Уговора о потврђивању континуитета пружања ваздухопловних услуга у ваздушним просторима Црне Горе и Србије (II Ов. бр. 2164/2012 од 25.04.2012. године ОУ.СД број 282/2 од 25.04.2012. године – Уговор о континуитету), утврђено је да Друштво послује у складу са одредбама закона држава оснивача којима се уређује правни положај привредних друштава (Закон о привредним друштвима Републике Србије и Закон о привредним друштвима Црне Горе), ако Уговором о континуитету није другачије одређено, Закона о ваздушном саобраћају Републике Србије, Закона о ваздушном саобраћају Црне Горе, као и на основу међународних ратификованих уговора и мултилатералних споразума који су ратификацијом постали саставни део правног поретка Републике Србије и Црне Горе и непосредно се примењују у обе државе које су оснивачи:

1. Конвенција о међународном цивилном ваздухопловству (Чикашка конвенција) ("Службени лист ФНРЈ" - Међународни уговори, број 3/54), која налаже једнообразну примену међународних стандарда и препоручене праксе, неопходних за безбедност и редовност ваздушног саобраћаја у свим земљама потписницама;

2. Мултилатерални споразум о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја (ЕCAA Споразум) ("Службени гласник РС", број 38/09 и "Службени гласник РС - Међународни уговори", број 12/10), који државе осниваче Друштва, када је реч о цивилном ваздухопловству, интегрише у Европску унију. Наведени споразум предвиђа обавезу оснивача Друштва да примене прописе Европске уније из области ваздухопловне сигурности, безбедности, управљања ваздушним саобраћајем, руковођења аеродромима, заштите права путника и других корисника услуга у ваздушном саобраћају, либерализације ваздухопловног тржишта, забрану државне помоћи и заштите животне средине;
3. Међународна конвенција о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе (EUROCONTROL Конвенција) ("Службени лист СЦГ" - Међународни уговори, бр. 18/04, 19/04 и 04/05), чија ратификација је била основ за пријем Републике Србије и Црне Горе у чланство Европске организације за безбедност ваздушне пловидбе (EUROCONTROL). Ова конвенција успоставља једнообразни европски систем контроле ваздушног саобраћаја;
4. Мултилатерални споразум о рутним накнадама ("Службени лист СЦГ"- Међународни уговори, број 04/05), који уводи заједничку политику у области рутних накнада и примену једнообразног европског система за њихово одређивање и убирање, као и примену јединствених санкција и принудне наплате у случају неплаћања. Чланство у EUROCONTROL подразумевао је и процес техничке интеграције у Мултилатерални систем за наплату рутних накнада који спроводи Централно одељење за наплату рутних накнада (CRCO) и који представља основу за утврђивање и наплату рутних накнада (прелета) за све европске контроле летења које учествују у заједничком систему рутних накнада. Република Србија је заједно са државом Црном Гором 1. јула 2007. године, интегрисана у EUROCONTROL систем рутних накнада;
5. Споразум о сарадњи у области ваздушног саобраћаја између Владе Републике Србије и Владе Црне Горе ("Службени гласник РС" - Међународни уговори, број 1/13), којим је, између осталог, верификовано постојање заједничког пружаоца услуга у ваздушној пловидби за обе државе – Друштво;
6. Европски план имплементације Јединственог неба (ESSIP) на основу кога се утврђују појединачни локални планови (LSSIP);
7. Конвенција, резолуција, стандарда и препорука Међународне организације цивилног ваздухопловства (ICAO);
8. Правилника и осталих подзаконских аката који су усклађени са европским прописима и директивама.

Ратификацијом међународних споразума, државе уговорнице (Република Србија и држава Црна Гора) се обавезује на прихватања међународних стандарда и поступака, те да ће доприносити да се постигне највиши могући степен једнообразности у погледу прописа, стандарда, поступака и метода организације који се односе на ваздухоплове, особље, ваздушне путеве и помоћне службе, и то у свим оним случајевима у којима би таква једнообразност олакшала и побољшала ваздушну пловидбу.

2.3 Мисија, визија вредности

2.3.1 Мисија

Пружање квалитетних услуга у ваздушној пловидби (услуге из домена ATM, CNS, MET, AIS) цивилним и војним ваздухопловима, ради одржавања и унапређења безбедног, редовног и експедитивног ваздушног саобраћаја у ваздушном простору FIR/UIR Београд и ваздушном простору других држава, на основу међудржавних уговора, као и услуге обуке особља пружалаца услуга у ваздушној пловидби, обуке пилота авиона, калибраже уређаја и система из ваздуха и услуге одржавања ваздухоплова.

Оспособљеност за пружање различитих услуга на највишем нивоу квалитета и прилагодљивост променама у начину пословања пружаоца услуга у ваздушној пловидби у Европи условљених изменама у европским регулаторним оквирима, концептима и иницијативама који из тога произилазе.

2.3.2 Визија

Применом нових технологија, оперативних процедура и уз стручно особље, SMATSA доо је лидер у југоисточној Европи у пружању услуга у ваздушној пловидби у ваздушном простору држава у региону и шире, уз остварење циљева у погледу прихватљивог “safety” нивоа (безбедности у ваздухопловству/сигурности), прихватљивог нивоа кашњења, трошковне ефикасности и развоја на еколошки одржив начин.

2.3.3 Вредности

Остварење визије и мисије SMATSA доо је могуће кроз трајну посвећеност свих запослених следећим вредностима:

- пружамо безбедну и поуздану услугу;
- ценимо знање, искуство и посвећеност запослених и улажемо у њихово стално усавршавање;
- идемо у корак са новим технологијама и иновацијама;
- посвећени смо развоју управљања ваздушним саобраћајем;
- инсистирамо на квалитету пружених услуга;
- водимо рачуна о задовољству корисника свих наших услуга;
- посвећени смо унапређењу сарадње са другим пружаоцима услуга у региону и шире;
- обезбеђујемо једнаке услове запошљавања и здраву и безбедну радну средину за све запослене;
- посвећени смо заштити животне средине;
- ми смо друштвено одговорна организација.

2.4 Органи управљања и организациона структура

Органи управљања Друштва су: Скупштина Друштва, Надзорни одбор и Директор.

Скупштину Друштва чини шест чланова, три члана из Републике Србије и три члана из Црне Горе. Чланови Скупштине су представници министарстава

држава оснивача надлежних за послове саобраћаја, финансија и одбране. Председника Скупштине бирају и разрешавају чланови Скупштине Друштва, из редова чланова.

Надзорни одбор има пет чланова. Чланове Надзорног одбора бира и опозива Скупштина Друштва. Четири члана Надзорног одбора бира се на предлог Владе Републике Србије, а један на предлог Владе Црне Горе. За свој рад чланови Надзорног одбора одговарају Скупштини Друштва. Мандат чланова Надзорног одбора траје четири године.

Радам и пословањем Друштва руководи Директор. Надзорни одбор именује и разрешава Директора и Заменика директора, на предлог оснивача.

Организациона структура Друштва је формирана тако да у потпуности пружа могућност за обављање делатности Друштва у складу са стратешким циљевима и принципима пословања.

Организациони приказ важеће организације и систематизације је приказан у Прилогу 1.

2.5

Учешће у раду међународних организација

Друштво послује у складу са правилима Европске уније и препорученом европском и светском праксом.

Запослени у Друштву, у својству представника Републике Србије и државе Црне Горе, учествују у раду следећих ваздухопловних организација:

- Међународна организација цивилног ваздухопловства (ICAO);
- Европска агенција за безбедност ваздушне пловидбе (EUROCONTROL);
- Европска конференција цивилног ваздухопловства (ECAC);
- Централно одељење за наплату рутних накнада (CRCO);
- Удружење цивилних пружалаца услуга у ваздушној пловидби (CANSO).

Чланством у релевантним међународним ваздухопловним организацијама, Друштво је постало равноправан и значајан фактор у европском ваздухопловном систему.

3 Финансијско пословање

Остварени нето добитак Друштва, за пословну 2016. годину, износио је 523.987 хиљаде РСД, а укупни нераспоређени добитак ранијих година Друштва на дан 31.12.2016. године, износио је 7.514.952 хиљаде РСД. Независни ревизор, MOORE STEPHENS REVIZIJA I RAČUNOVODSTVO DOO BEOGRAD, доставио је извештај о извршеној ревизији Финансијских извештаја Друштва за 2016. годину, у коме је изражено мишљење да финансијски извештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијско стање Друштва на дан 31.12.2016. године, као и резултат пословања Друштва и токове готовине за пословну годину завршену на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији и рачуноводственим политикама обелодањеним у Напоменама уз Финансијске извештаје.

Према показатељу ликвидности, Друштво је у 2016. години, покривало целокупне краткорочне обавезе ликвидним новчаним средствима. У наставку је приказан показатељ опште ликвидности (ликвидност трећег степена) који показује покривеност краткорочних обавеза обртним средствима, односно са колико динара обртних средстава долази на сваки динар краткорочних обавеза:

$$\text{Показатељ опште ликвидности} = \frac{\text{Обртна средства (4.466.488)}}{\text{Краткорочне обавезе (1.871.853)}} = 2,39$$

Рацио задужености Друштва се може приказати на следећи начин (подаци из 2016. године):

$$\frac{\text{Позајмљени извори}}{\text{Укупни извори}} \times 100 = \frac{3.294.044}{17.380.302} \times 100 = 18,95\%$$

Овај показатељ се користи да покаже учешће позајмљених извора у укупном капиталу и допринос позајмљеног капитала финансирању активе. Показатељ задужености (рацио задужености) показује да је у сваком динару расположивих извора Друштва садржано 0,1895 динара туђих извора (апсолутно) у 2016. години, односно да задуженост предузећа износи 18,95% укупних извора финансирања (релативно). То значи да на расположиву имовину предузећа, повериоци полажу право у висини степена задужености.

Однос обавеза и сопственог капитала је показатељ ризика финансирања фирме (ризик је већи ако је веће учешће позајмљених извора у структури).

$$\frac{\text{Однос обавеза и сопственог капитала}}{\text{Дугорочне обавезе (1.453.237)}} = \frac{\text{Основни капитал (1.873.820)}}{\text{Дугорочне обавезе (1.453.237)}} = 0,78$$

Показатељи финансијског пословања за 2017. годину (очекивани) и планиране вредности за 2018. годину су приказани у следећој табели:

Табела 1. Рацио показатељи за 2017. и 2018. годину

Рацио показатељи	2017 очекивано	2018 планирано
Обртна средства/Краткорочне обавезе	2,28	2,04
Позајмљени извори/укупни извори (%)	14,52%	19,64%
Дугорочне обавезе/основни капитал	0,44	1,09

Показатељ опште ликвидности показује колико пута предузеће има више обртних средстава него краткорочних обавеза, односно да је сваки динар краткорочних обавеза у 2018. години Друштва, покривен са 2,04 динара обртне имовине.

Показатељ задужености (рацио задужености) показује да је у сваком динару расположивих извора Друштва садржано 0,1964 динара туђих извора (апсолутно) у 2018. години, односно да задуженост износи 19,64% у 2018. години укупних извора финансирања (релативно), што је већа вредност него у процењеној реализацији за 2017. годину, од 14,52% имајући у виду реализацију пројеката у оквиру Програма модернизације контроле летења SUSAN (SMATSA Upgrade of System for Air Navigation) који се финансирају из кредита међународних финансисјких институција.

Однос обавеза и сопственог капитала је показатељ ризика финансирања фирме (ризик је већи ако је веће учешће позајмљених извора у структури).

3.1 Приходи и примања

Планирани приходи и примања за 2018. годину су наведени у следећој табели:

Табела 2. Планирани приходи и примања у 2018. години

Приходи и приливи/примања	2017			2018			
	Планирано (000 РСД)	Планирано (000 ЕУР)	Реализација 31.12.2017.	Планирано (000 РСД)	Планирано (000 ЕУР)	Поређење са планом 2017. (%)	Поређење са реализацијом 2017. (%)
Пословни приходи	9,370,442	75,265	9,543,898	9,298,956	76,409	-1%	-3%
Приходи од услуга на домаћем тржишту (РС)	1,093	9	1,093	1,093	9	0%	0%
Домаћи терминал (РС)	417,826	3,356	381,515	431,691	3,547	3%	13%
Ино терминал (ван РС)	510,676	4,102	573,279	525,400	4,317	3%	-8%
Рутне накнаде - SMATSA доо	7,697,017	61,823	7,778,320	7,598,623	62,437	-1%	-2%
Рутне накнаде - Босна и Херцеговина	743,831	5,975	809,691	742,150	6,098	0%	-8%
Остали пословни приходи	411,161	3,302	385,261	403,347	3,314	-2%	5%
Услуге калибраже	91,680	736	94,830	88,406	726	-4%	-7%
Услуге школовања контролора	101,115	812	91,362	118,436	973	17%	30%
Приходи од пружања услуга комуникације и радарских података	58,266	468	65,178	57,330	471	-2%	-12%
SMATSA Ваздухопловна академија - SAA	155,611	1,250	132,404	137,444	1,129	-12%	4%
- Услуге школовања пилота	149,822	1,203	128,534	132,987	1,093	-11%	3%
- Остали пословни приходи - SAA	5,789	47	3,870	4,457	37	-23%	15%
Остали пословни приходи (AIP, парице, закуп пословног простора)	4,489	36	1,487	1,730	14	-61%	16%
Финансијски приходи	85,000	683	427,906	9,520	78	-89%	-98%
Остали приходи и приходи од наплаћених услуга из ранијег периода	55,000	442	81,240	55,000	452	0%	-32%
Остали прилив	143,175	1,150	216,012	231,230	1,900	62%	7%
УКУПНО ПРИХОДИ	10,064,778	80,842	10,654,317	9,998,054	82,153	-1%	-6%
ПОЧЕТНО СТАЊЕ	2,629,516	21,121	2,629,516	1,969,208	16,181	-25%	-25%
ПОВРАЋАЈ ПДВ-а И РЕФУНДИРАНА БОЛОВАЊА ИЗ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ	35,000	281	67,454	147,146	1,209	320%	118%
УКУПНО:	12,729,294	102,243	13,351,287	12,114,408	99,543	-5%	-9%
Екстерни извори финансирања	200,000	1,606		1,709,682	14,048	755%	
УКУПНО:	12,929,294	103,850	13,351,287	13,824,090	113,592	7%	4%

Наведени износи о реализацији за 2017. годину су базирани на подацима на дан 17.01.2018. године доступним у тренутку израде документа, те су могуће извесне промене до израде коначних извештаја и обрачуна свих категорија и елемената који се односе на 2017. годину.

У изради Финансијског плана Друштва за 2018. годину, коришћен је обрачуна курс од 121,70 РСД/ЕУР, док је у изради Финансијског плана за 2017. годину курс износио 124,5 РСД/ЕУР.

3.2 Пословни приходи

3.2.1 Приходи од пружања услуга на домаћем тржишту - Уговор са Аеродромом Београд

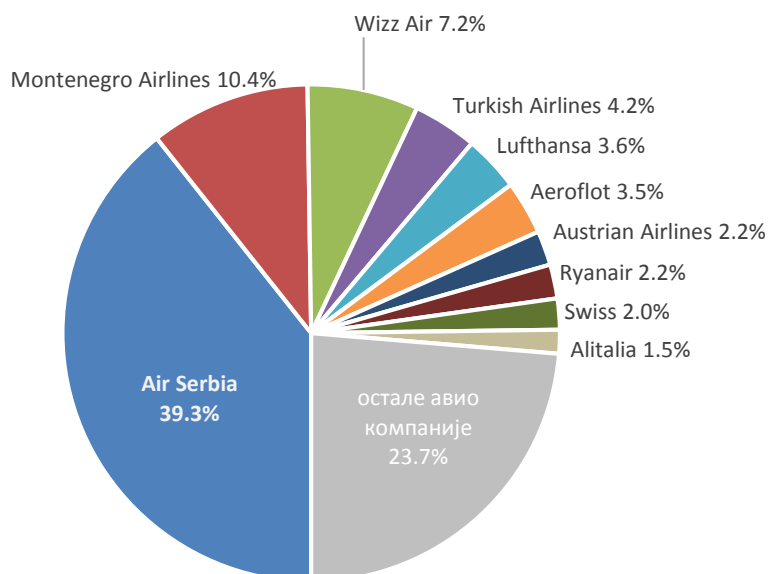
По основу Уговора закљученим са Аеродромом Никола Тесла Београд, бр. 03 222/1 од 23.01.2003. године, Друштво остварује приходе од пружања информација о доласку авиона, метео услуга и информација о коришћењу полетно слетне стазе. У складу са наведеним уговором, планирани су приходи по овом основу у 2018. години, на нивоу плана и реализације у 2017. години.

3.2.2 Приходи од терминалних накнада (домаћи и ино терминал)

За коришћење услуга у ваздушној пловидби у области терминалних контрола летења (за пружене услуге контроле летења за ваздухоплове који полећу или слећу на аеродроме), корисници ваздухоплова плаћају терминалну накнаду. Обрачун и фактурисање терминалних накнада се врши на основу Одлуке о изменама и допунама Одлуке о висини накнаде за коришћење услуга обезбеђења саобраћаја у области терминалних контрола летења ("Сл. гласник Републике Србије", бр. 91/06 и 45/07).

Од укупног броја полетања и слетања на свим аеродромима, око 73% се реализује на аеродромима у Републици Србији, док се остатак реализује на аеродромима у Црној Гори. Највише летова обављају авио компаније Air SERBIA а.д. Београд (39%) и Montenegro Airlines АД Подгорица (10%), док од остатка операција на аеродромима око 75% реализује 9 авио компанија приказаних на наредној слици.

Слика 4. Учешће авио компанија у укупном саобраћају у терминалу у 2017. години

На основу реализације саобраћаја у терминалу и износа фактурисаних терминалних накнада у претходном периоду (Слика 5), као и планиране реализације саобраћаја у 2018. години, очекивани приход Друштва од терминалних накнада у 2018. години износи 7.864 хиљада ЕУР односно око 957.090 хиљада РСД.

Слика 5. Број полетања и фактурисане терминалне накнаде у периоду од 2012. до 2017. године

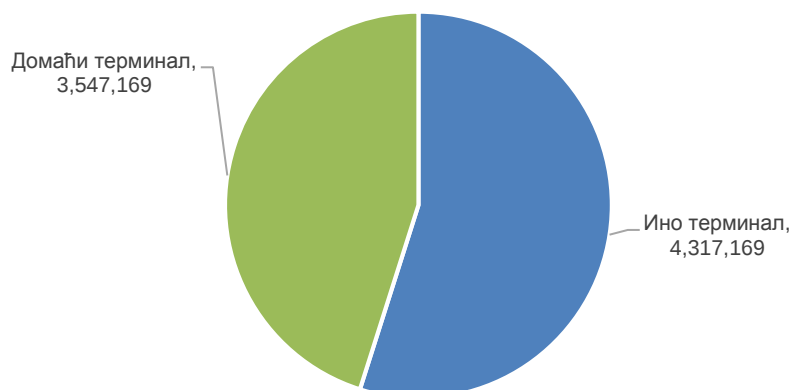
Табела 3. Прогноза прихода Друштва од терминалних накнада у Србији и Црној Гори за 2018. годину

2018	Терминалне накнаде (000 РСД)	Терминалне накнаде (000 ЕУР)
Јануар	58.662	482
Фебруар	52.181	429
Март	59.496	489
Април	70.949	583
Мај	77.587	638
Јун	98.685	811
Јул	113.991	937
Август	115.462	949
Септембар	101.472	834
Октобар	81.297	668
Новембар	61.507	505
Децембар	65.802	541
УКУПНО	957.090	7.864

Приход домаћег терминала представља фактурисану реализацију прихода од пружања услуга корисницима услуга регистрованим на територији Републике Србије, док приходи од иностраних компанија спадају у ино терминал. Претходних година фактурисане терминалне накнаде од домаћег терминала су износиле око 45% укупног прихода у терминалу, док је ино терминал учествовао са око 55% укупног прихода.

За 2018. годину се прогнозира 3.547 хиљада ЕУР од домаћег терминала и 4.317 хиљада ЕУР од ино терминала (Слика 6).

Слика 6. Очекивани приход од домаћег и ино терминала у 2018. години (ЕУР)

3.2.3 Приходи од рутних накнада

За коришћење услуга у ваздушној пловидби у ваздушном простору Републике Србије и ваздушном простору Државе Црне Горе – Области информисања у лету Београд (FIR/UIR Београд), Друштво остварује приход од рутних накнада.

Висина накнаде коју корисници услуга плаћају се формира са циљем да покрије трошкове рада контроле летења, омогући инвестиције за модернизацију опреме и исплату зарада. Овако обезбеђена средства (приход), у складу са међународним конвенцијама, могу се користити искључиво за рад и улагање у системе контроле летења и запослене. Накнада за коришћење рутних услуга се утврђује у складу са одредбама Закона о ратификацији Мултилатералног споразума о рутним накнадама („Сл. лист Србије и Црне Горе – Међународни уговори" бр. 4/05).

Правни оквир на чијим се принципима заснива ваздухопловство је Конвенција о међународном цивилном ваздухопловству потписана у Чикагу 1944. године („Чикашка конвенција“, „Сл. лист ФНРЈ – Међународни уговори и други споразуми бр. 3/54), коју спроводи специјализована организација Уједињених нација - ICAO. Чикашка конвенција подразумева да је ваздушни простор глобално добро чије коришћење ниједна држава уговорница нема право да наплаћује односно да се небо (ваздушни простор) не третира као природно богатство / ресурс сваке земље појединачно (као државни ресурс), већ се третира као опште добро међународне заједнице. Државе уговорнице немају право да на својој територији наметну било које накнаде, таксе или друге дажбине осим оних по основу пружених услуга у току транзита или слетања и полетања.

За пружене услуге у ваздушној пловидби, сходно броју прелета и потребних трошкова сваке контроле летења, одобравају се трошкови и одређује јединична цена накнаде на основу мерила и начела која су предвиђена потврђеним међународним уговорима.

Ратификација Чикашке конвенције је била основ за чланство Србије и Црне Горе у EUROCONTROL организацији. На тај начин су се Србија и Црна Гора укључиле у једнообразни и свеобухватни европски систем контроле ваздушног саобраћаја, који делује на целокупном ваздушном простору обухваћеном Конвенцијом о међународном цивилном ваздухопловству. EUROCONTROL принципима ("Principles for establishing the cost-base for en route charges and the calculation of the unit rates") је утврђено да државе потписнице Мултилатералног споразума о рутним накнадама усвајају заједничке платформе обрачунавања накнада и њихове јединичне цене. Чланом 1. став 2. EUROCONTROL документа „Услови за примену система наплате рутних накнада и услови плаћања“ ("Conditions of Application of the Route Charges System and Conditions of Payment"), утврђено је да накнада за услуге у ваздушној пловидби обухвата искључиво трошкове које државе потписнице имају у погледу објеката, опреме и служби које пружају услуге у ваздушној пловидби, те трошкове рада службе CRCO (Central Route Charges Office) у оквиру EUROCONTROL која се бави обрачуном, фактурисањем и наплатом рутних накнада за земље чланице. Наведене одредбе су обухваћене у оквиру националног законодавства кроз Правилник о мерилима за обрачун и одређивање висине накнада за пружање услуга у ваздушној пловидби.

Укључењем КФОР-а (ваздушни простор изнад Косова и Метохије), од 01.04.2014. године, успостављена је заједничка зона наплате под називом "Србија/Црна Гора/КФОР", у којој учествују четири ентитета: Друштво, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије, Агенција за цивилно ваздухопловство Црне Горе и HungaroControl.

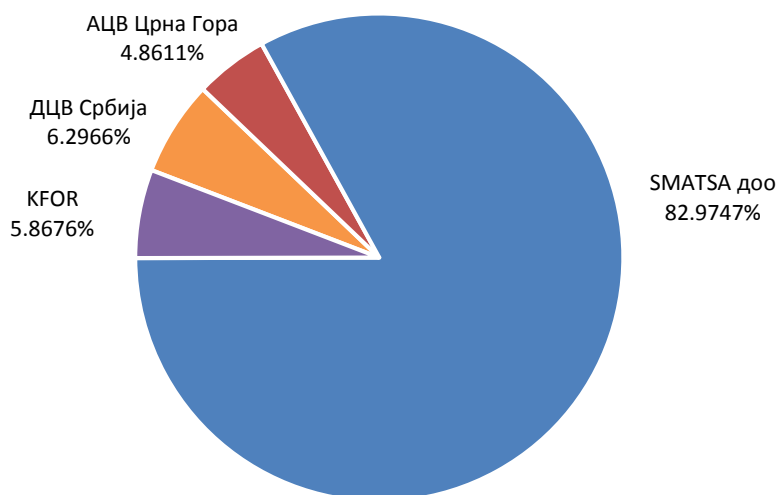
Финални план прихода од рутних накнада Друштва се утврђује на новембарској седници EUROCONTROL Проширеног већа (Enlarged Committee for Route Charges) за наредну годину. Јединица рутне накнаде (Unit Rate) се утврђује на основу прогнозе саобраћаја и детаљног прегледа трошкова по врстама и наменама сваког ентитета чији се износи усаглашавају са представницима удружења авио-превозилаца (IATA, IACA и ELFAA).

На новембарској седници EUROCONTROL Проширеног комитета, Одлуком бр. 148, за зону наплате Србија/ Црна Гора/ КФОР за 2018. годину (Прилог бр. 3) утврђена је јединица рутне накнаде (National Unit Rate) у износу од 32,62 ЕУР односно 32,75 ЕУР (Global Unit Rate) укључујући удео EUROCONTROL (Global Unit Rate = National Unit Rate + Administrative Unit Rate).

Утврђена јединична цена рутне накнаде се потврђује одлуком Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије и Агенције за цивилно ваздухопловство Црне Горе и представља јединствену јединичну цену услуга за зону наплате.

На основу принципа EUROCONTROL, током године се приход од рутних накнада фактурише од стране CRCO у еврима на основу месечне усклађене јединичне цене рутне накнаде (Monthly Adjusted Unit Rate). Месечни износ се одређује тако што се за „n“ месец, усвојена јединична цена рутне накнаде у динарима конвертује у евро по просечном курсу Reuters из „n-1“ месеца. Укупно фактурисани приход се дели на четири ентитета по дефинисаном кључу расподеле за сваку годину.

Слика 7. Прелиминарни кључ расподеле прихода у 2018. години међу ентитетима

На основу прогнозе броја летова и прогнозе сервисних јединица, за 2018. годину се од рутних накнада планира приход Друштва од 7.598.623 хиљаде РСД или 62.437 хиљаде ЕУР (Табела 4).

Табела 4. Прогноза прихода Друштва од рутних накнада у Србији и Црној Гори за 2018. годину

2018	Рутне накнаде (000 РСД)	Рутне накнаде (000 ЕУР)
Јануар	418.065	3.435

2018	Рутне накнаде (000 РСД)	Рутне накнаде (000 ЕУР)
Фебруар	374.495	3.077
Март	450.179	3.699
Април	536.946	4.412
Мај	704.726	5.791
Јун	806.375	6.626
Јул	925.920	7.608
Август	948.149	7.791
Септембар	828.368	6.807
Октобар	704.150	5.786
Новембар	458.556	3.768
Децембар	442.695	3.638
УКУПНО	7.598.623	62.437

3.2.4 Приходи од рутних накнада у Босни и Херцеговини

За пружање услуге контроле летења у ваздушном простору Босне и Херцеговине, односно у источном делу области информисања у лету Сарајево (FIR Сарајево), између FL325 и FL460, Друштво остварује приход по основу пружања услуге у том делу ваздушног простора. Приход по овом основу се планира до 2019. године, када Агенција за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине – BHANSA, планира преузимање пружања ANS услуга у наведеном простору.

С обзиром да Босна и Херцеговина припада интегрисаном систему заједничке наплате рутних накнада коју врши Централни биро за наплату рутних накнада EUROCONTROL-а, обрачун и фактурисање рутних накнада врши се у складу са принципима који важе за све земље чланице EUROCONTROL - CRCO.

У процесу пружања услуга контроле летења у ваздушном простору Босне и Херцеговине, поред BHANSA-е, учествују још три ентитета, Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ – BHDCА, Хрватска контрола зрачне пловидбе – CCL и Друштво. Наведени ентитети формирају трошковну базу за простор надлежности Босне и Херцеговине, на бази које се на новембарској седници Проширеног већа EUROCONTROL текуће године, одређује јединица рутне накнаде за "FIR Сарајево" за наредну годину.

На основу одлуке Проширеног већа EUROCONTROL бр. 148, јединица рутне накнаде (Global Monthly Adjusted Unit Rate) за FIR Сарајево за 2018. годину износи 40,68 ЕУР док је просечна јединица рутне накнаде за 2017. годину износила 43,33 ЕУР.

На основу учешћа у трошковној бази, очекивани приход Друштва од пружања услуга контроле летења у ваздушном простору Босне и Херцеговине за 2018. годину износи 742.150 хиљаде РСД, односно 6.098 хиљаде ЕУР.

Табела 5. Прогноза прихода Друштва од рутних накнада у Босни и Херцеговини за 2018. годину

2018	Рутне накнаде (000 РСД)	Рутне накнаде (000 ЕУР)
Јануар	45.442	373
Фебруар	41.340	340
Март	46.475	382
Април	52.973	435
Мај	68.469	563
Јун	74.058	609
Јул	83.683	688
Август	84.910	698
Септембар	78.339	644
Октобар	71.654	589
Новембар	45.180	371
Децембар	49.627	408
УКУПНО	742.150	6.098

3.3 Остали пословни приходи

Део прихода Друштво остварује и по основу пружања услуга обуке ваздухопловног особља у SMATSA Ваздухопловној академији и у Центру за обуку ANS особља, услуга калибраже, одржавања и хангарисања ваздухоплова, штампања информативних публикација (AIP), као и пружање услуга радарских података и радио комуникације за Hungarocontrol након отварања ваздушног простора изнад територије Косова и Метохије за цивилни ваздушни саобраћај.

3.3.1 Услуге калибраже

Служба за калибражу врши услуге за сопствене потребе Друштва као и за потребе трећих лица на међународном тржишту (Хрватске, Босне и Херцеговине, Словеније, Македоније, Мађарске, Летоније и др.).

Приходи за 2018. годину су базирани на постојећим уговорима који ће бити реализовани и у току 2018. године, као и на основу могућих додатних позива. Планирани приходи у 2018. години по основу пружања услуга калибраже приказани су у наредној набели:

Табела 6. Планирани приход од услуга калибраже у 2018. години

О П И С	План 2018	План 2018
	(000 РСД)	(000 ЕУР)
Босна и Херцеговина – BHANSA	10.413	85
Хрватска контрола зрачне пловидбе	31.238	257
Аеродром Будимпешта	9.800	81
Hungaro Control	8.943	73
Контрола летења Словеније	8.453	69
Македонија (M-NAV)	5.474	45
Летонија (LGS)	10.413	86
Калибража по позиву	3.675	30
УКУПНО	88.406	726

3.3.2 Услуге школовања контролора летења

Из прве групе III самофинансирајуће класе, 21 кандидат је завршио своју обуку у Центру за обуку ANS особља током октобра месеца 2017. године и сви кандидати су упућени у оперативне јединице на наставак обуке до добијања торањске дозволе.

Преосталих 16 кандидата који чине другу групу III самофинансирајуће класе, започели су обуку за овлашћење ADI Rating Training у Центру за обуку ANS особља у септембру 2017. године, а планирани завршетак обуке је у марту 2018. године, после чега се кандидати упућују у оперативне јединице.

У Центру за обуку ANS особља, почев од октобра 2017. године, борави 5 торањских контролора SMATSA доо, који су започели своје школовање ради стицања АРР овлашћења, а школовање би требало да заврше током марта 2018. године.

Почетком другог квартала 2018. године, у Центру за обуку ANS особља планирано је да започну обуку две групе кандидата из SMATSA доо ради стицања АРР овлашћења и то:

- група од 4 кандидата за потребе Терминалне контроле летења Подгорица;
- група од 6 кандидата за потребе Терминалне контроле летења Београд.

Почев од септембра 2017. године, у Центру за обуку ANS особља, започела су школовања две групе од по 6 кандидата ради стицања АСР овлашћења. Прва група од 6 студената се школује по основу потписаног Споразума о сарадњи са школским центром Czech Air Navigation Institute, који је у саставу Чешке контроле летења (ANS CR), за пружање услуге школовања контролора летења из Босне и Херцеговине (BHANSE), док је друга група од 6 торањских контролора из SMATSA доо која се школује за потребе Центра

контроле летења Београда. Обе врсте обуке почеле су у септембру 2017. године, док је завршетак обуке предвиђен за март 2018. године.

По основу Споразума о сарадњи са школским центром Czech Air Navigation Institute, планирано је да се започне обука и 4 кандидата за стицање ACS овлашћења у току септембра 2018. године, док се завршетак обуке очекује у марту 2019. године.

На основу предлога Сектора за управљање ваздушним саобраћајем у Друштву, предвиђено је да прва група IV самофинансирајуће класа започне са почетном обуком и то 4 кандидата за Краљево, 2 за Ниш и 2 за Поникве, што чини укупно 8 кандидата. Планирани почетак IV самофинансирајуће класе предвиђен је за март 2018. године.

Током септембра 2018. године, планирана је друга група кандидата IV самофинансирајуће класе, која би се школовала за потребе АКЛ Београд и за потребе АКЛ Подгорица. Број кандидата још увек није одређен.

Планирани приходи у 2018. години по основу пружања услуга школовања контролора летења приказани су у наредној табели:

Табела 7. Планирани приход од школовања контролора летења у 2018. години

О П И С	План 2018 (000 РСД)	План 2018 (000 ЕУР)
Самофинансирајући кандидати - почетна обука	31.710	261
Самофинансирајући кандидати - оперативна обука	25.823	212
ТЕА тест полагање	2.208	18
ТЕА тест припрема	401	3
Учешће на тендерима	58.294	479
УКУПНО	118.436	973

3.3.3 Приходи од пружања услуга комуникације и радарских података

У складу са Закључком Владе 05 Број: 343-2667/2014-1 од 04.04.2014. године, те Одлуком Надзорног одбора ОУ/НО-284/13 од 04.04.2014. године, закључен је Уговор о пружању услуга комуникације ваздух земља – Радио опрема (CNS.00 бр. 127/22 од 04.04.2014.) и Уговор о пружању радарских података (CNS.00 бр. 87/66 од 04.04.2014.) са HungaroControl, Мађарска, по ком основу Друштво остварује приход. Уговори су закључени на пет година, а очекивани годишњи приход по основу ова два уговора је 57.330 хиљада РСД.

3.3.4 Приходи SMATSA Ваздухопловне академије

3.3.4.1 Услуге школовања пилота

Планом обуке предвиђено је да SMATSA Ваздухопловна академији (у даљем тексту SAA) започне две обуке у 2018. години са 5 и 20 кандидата, што би чинило укупно три групе кандидата у складу са капацитетима без нарушавања квалитета обуке.

Планиране су две групе полазника од 01.04.2017. године и од 01.10.2018. године.

Број кандидата на обуци је планиран на основу предвиђеног обима пријема кандидата а према исказаном интересовању у 2017. години, као и на основу расположивих капацитета. За остварење постављених циљева предвиђено је побољшање експедитивност обуке, побољшање информисаности потенцијалних кандидата путем маркетиншких активности и учешће SMATSA Ваздухопловне академије на сајмовима образовања.

У 2018. години изводили би се курсеви за око 5 кандидата по захтеву за стицање разних овлашћења.

Табела 8. Планирани приход од школовања пилота у 2018. години

О П И С	План 2018 (000 РСД)	План 2018 (000 ЕУР)
Практична обука	109.178	897
Теоријска настава	23.489	193
ТЕА тест полагање	263	2
ТЕА тест припрема	57	0
УКУПНО	132.987	1.093

3.3.4.2 Остали пословни приходи SMATSA Ваздухопловна академије

Одељење за одржавање ваздухоплова, у оквиру SAA, пружа услуге одржавања авиона и за потребе трећих лица на тржишту. Одељење за одржавање ваздухоплова поседује европски сертификат EASA part 145 за одржавање авиона и тиме значајан потенцијал на тржишту у региону. У 2018. години се планирају маркетиншке активности у том погледу а са циљем информисања потенцијалних корисника те остварења додатних прихода по овом основу.

План за 2018. годину обухвата и продужење постојећег уговора за одржавање ваздухоплова за потребе грчке компаније General Aviation Applications – 3D S.A., компаније New Age Investments, Beopanax и Ikar Air Service.

Поред услуге одржавања ваздухоплова Друштво је овлашћено и да пружа услугу вођења и праћења континуиране пловидбености ваздухоплова (CAMO).

Осим поменутих прихода, у категорију осталих пословних прихода SAA спадају и приходи од трећих лица односно приходи по основу уговора са JAT Привредном авијацијом, као и аеродромске услуге.

3.3.5 Остали пословни приходи

Приход од осталих услуга SMATSA доо обухвата приходе од штампања информативних публикација (домаћи и ино AIP), приходе од закупа пословног простора и парица на основу Уговора са Аеродромом Никола Тесла Београд бр. 03 222/1 од 28.01.2003. године и друге сличне категорије.

3.4 Финансијски приходи

За 2018. годину, предвиђа се приход по основу камате од депонованих динарских и девизних средстава по виђењу и орочених девизних средстава. Поред наведених финансијских прихода, на овој позицији очекиван је и приход по основу камата наплаћених преко EUROCONTROL-CRCO од корисника рутних услуга.

На основу статистичких података Народне Банке Србије, за каматне стопе банака на примљене орочене депозите од нефинансијског сектора, види се пад просечне пондерисане каматне стопе на нивоу банкарског сектора последњих година. На основу анализе кретања на међународном новчаном тржишту, значајном паду референтне вредности ЕУР депозита и велике ликвидности банкарског сектора, може се закључити да су каматне стопе знатно ниже у односу на ранији период те се умањује и очекивани приход по основу камата на овој позицији.

Финансијски приходи у 2017. години у износу од 427.906 хиљада динара, највећим делом се односе на приходе од камата по судским пресудама (Montenegro Airlines AD Подгорица), позитивне курсне разлике по основу наплаћених потраживања и прерачун на средњи курс Народне банке Србије на дан 31.12.2017. године.

3.5 Остали приходи и приходи од наплаћених услуга из ранијег периода

Остали приходи обухватају приходе од усклађивања вредности потраживања из претходног периода и остале приходе. На овој позицији за 2018. годину предвиђен је износ у висини од 55 милиона РСД.

Остали приходи у 2017. години у износу од 81.240 хиљада динара, највећим делом се односе на исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне (по основу измирења дуга Montenegro Airlines AD Подгорица) и друге непоменуте приходе од смањења обавеза - укидања обавезе према Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије.

3.6 Пренета средства

На бази пројекције новчаних токова за 2017. годину, износ готовине на крају обрачуноског периода износи 1.969.208 хиљада РСД.

Чланом 13. Уговора о континуитету, одређена је обавеза Друштва да има резерву. У резерве се издвајају средства из нераспоређене добити док не достигну најмање 20% основног капитала. Резерве се могу користити за покриће губитака, одржавање текуће ликвидности (финансијске стабилности и ублажавање негативних ефеката у периодима када су приливи и издаци неуједначени) или за намене које утврди Скупштина Друштва.

3.7 Остали приливи

Друштво је закључило са Montenegro Airlines AD Подгорица, Уговор о отплати дуга бр. LGS.00-446/1 од 02.07.2014. године, за услуге фактурисане у периоду од 01.01.2004. до 31.12.2013. године са крајњим роком за измирења дуга закључно са 31.05.2021. године. Међутим, имајући у виду да наведена компанија није извршавала своје обавезе отплате дуга у складу са уговореном динамиком, Друштво је утужило Montenegro Airlines AD

Подгорица по ком основу су донете четири првостепене пресуде у корист Друштва и у току су другостепени поступци по жалбама.

Истовремено, по Предлогу за извршење на основу извршне исправе/судске пресуде, донето је Рјешење о извршењу I.br. 513/2017 од 10.02.2017. године након чега је блокиран рачун Montenegro Airlines AD Подгорица, и у 2017. години је извршено потпуно намирење потраживања по предметном Рјешењу. По основу наплате потраживања по овој судској пресуди, у 2017. години остали приливи су износили 216.012 хиљада динара.

У вези са решавањем дуга Montenegro Airlines AD Подгорица према Друштву, Министарство саобраћаја и поморства Црне Горе и Министарство финансија Црне Горе, предложили су доношење посебног закона о реструктурирању Montenegro Airlines AD Подгорица, и након тога закона којим би Влада Црне Горе, као оснивач, преузела обавезу враћања дуга Montenegro Airlines AD Подгорица према Друштву по основу накнада за пружене услуге у периоду од 2004. до 2017. године.

Предложена динамика измирења дуга „Montenegro Airlines“ а.д. Подгорица из буџета Црне Горе према Друштву у периоду јануар 2018. - јануар 2021. године, је у складу са првобитним роком отплате дуга предвиђеним Уговором о отплати дуга из 2014. године (измирење дуга закључно са 31.05.2021. године), те је планиран и прилив средстава по овом основу у 2018. години.

3.8 Повраћај ПДВ-а и рефундирана боловања из претходне године

Финансијским планом за 2017. годину планирано је 35 милиона РСД по основу повраћаја ПДВ-а и рефундације боловања.

3.9 Екстерни извори финансирања

У складу са Пословном стратегијом Друштва за период од 2017. до 2021. године, планирано је да Друштво реализује Програм модернизације контроле летења SUSAN (SMATSA Upgrade of System for Air Navigation) који подразумева стратешка улагања у наредном петогодишњем периоду у циљу унапређења безбедности ваздушног саобраћаја, побољшања квалитета услуга, као и испуњавања захтева међународне регулативе и корисника услуга у ваздушном саобраћају.

Пројекти у оквиру SUSAN Програма модернизације уклапају се у свеобухватни програм "Јединственог европског неба" (SES – Single European Sky) који подразумева интеграцију и инетероперабилност система контроле летења а у циљу унапређења безбедности, повећања капацитета и ефикасности у пружању услуга не само на националном нивоу, већ на нивоу Европе.

Имајући у виду обим инвестиционог улагања, као и у случају претходног програма свеобухватне модернизације FAMUS (Future Air Traffic Management Modernization Upgrade System), планирано је финансирање пројеката у оквиру Програма SUSAN делимично из сопствених средстава SMATSA доо (акумулирани добитак и сопствена средства која постају извор финансирања тек после завршеног циклуса улагања - из амортизације), а делом из позајмељених (екстерних) извора средства (дугорочних кредита од међународних финансијских институција – Европске банке за обнову и развој и Европске инвестиционе банке при чему се сваки пројекат односно уговор, финансира од стране једне од банака).

Укупна вредност планираних инвестиционих улагања у 2018. години која се финансира из екстерних извора износи 1.709.682 хиљада РСД односно 14,08 милиона ЕУР, а односи се на следеће пројекте:

- Унапређење хардвера и софтвера FAMUS TopSky-ATC система, са проширењем система, Корак 1 Фаза 2 у циљу усклађивања система са новим верзијама ICAO, EUROCAE, Eurocontrol стандарда и оперативним потребама;
- Радови на изградњи анекса зграде Центра контроле летења Београд са торњем Аеродромске контроле летења Београд имајући у виду да постојећи торањ на Аеродрому Никола Тесла Београд, не задовољава потребе корисника и није адекватан ако се има у виду пораст саобраћаја на овом аеродрому, док је проширење објекта Центра контроле летења Београд неопходно пре свега због обезбеђења додатног простора за нови TopSky-ATC тест систем, а потом и због потребе за проширењем постојећег Pre On the Job симулатора;
- Набавка радарских система на локацијама Бесна кобила и Terminal Area Radar (TAR) Београд у циљу остварења адекватног радаског прекривања у простору надлежности чиме ће се унапредити безбедност ваздушне пловидбе, као и интегритет, расположивост и непрекидност пријема радарских података те омогућити оптималније вођење ваздухоплова;
- Радови на изградњи Радарске станице на локацији Бесна кобила за потребе инсталације нових радарских система и инфраструктурног повезивања.

У циљу реализације наведених пројеката и оставрења Пословне стратегије Друштва, планиран је износ екстерних извора финансирања од 1.709.682 хиљада РСД.

4 Расходи и издаци

Планирани расходи и издаци за 2018. годину су наведени у следећој табели:

Табела 9. Планирани расходи и издаци у 2018. години

Расходи и издаци	2017			2018			
	Планирано (000 РСД)	Планирано (000 ЕУР)	Реализација 31.12.2017.	Планирано (000 РСД)	Планирано (000 ЕУР)	Поређење са планом 2017. (%)	Поређење са реализацијом 2017. (%)
Трошкови материјала	250,000	2,008	198,703	218,500	1,795	-13%	10%
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	6,100,000	48,996	5,810,712	6,170,000	50,698	1%	6%
Трошкови производних услуга	1,305,000	10,482	1,048,015	1,136,500	9,339	-13%	8%
Нематеријални трошкови без издвајања ваздухопловних власти	885,000	7,108	722,630	758,500	6,233	-14%	5%
Издавања за ваздухопловне власти	200,000	1,606	79,348	100,000	822	-50%	26%
Финансијски трошкови	155,000	1,245	264,639	119,405	981	-23%	-55%
Остали трошкови	45,000	361	147,318	60,000	493	33%	-59%
Порези	300,000	2,410	207,134	281,500	2,313	-6%	36%
Отплате кредита	850,000	6,827	822,829	540,000	4,437	-36%	-34%
Улагање - набавка опреме и објеката (сопствена средства)	2,180,634	17,515	1,754,120	1,360,522	11,179	-38%	-22%
УКУПНО:	12,270,634	98,559	11,055,448	10,744,927	88,290	-12%	-3%
Улагање - набавка опреме и објеката (екстерна средства)	218,750			1,709,682	14,048	682%	
УКУПНО са екстерним средствима	12,489,384	98,559	11,055,448	12,454,609	102,339	0%	13%

Наведени износи о реализацији за 2017. годину су базирани на подацима доступним на дан 17.01.2018. године, те су могуће извесне промене до израде коначних извештаја и обрачуна свих трошковних категорија који се односе на 2017. годину.

У току 2018. године, Скупштина Друштва може извршити преусмеравања планских износа позиција одобрених на име расхода и издатака (према категоријама у Табела 9) у износу до 5% вредности планске позиције са које се износ преусмерава, као и прерасподелу средстава унутар саме позиције расхода и издатака.

4.1 Трошкови материјала

Трошкови материјала су обрачунати на основу просечних утрошака различитих врста материјала у претходним годинама и планираног нивоа активности Друштва.

Основни елементи ове групе трошкова су: резервни делови и материјал за текуће одржавање опреме и објеката, алат и ситан инвентар, канцеларијски материјал, службена и заштитна одећа, материјал за образовање, разне врсте горива и мазива, електрична енергија, грејање, материјал за посебне намене, производи за чишћење и остали трошкови материјала.

Материјал и резервни делови за одржавање основних средстава представљају значајну ставку што је последица сложености и величине система, јер обухватају поправку и текуће одржавање:

- разноврсне опреме у које спада телекомуникациона опрема, радари, енергетске станице, агрегати, системи за климатизацију, оперативно-рачунарске мреже, земаљска радио-навигациона средства, аутоматски системи контроле летења, мерно-испитна опрема, возила и ваздухоплови;
- грађевинских објеката, од којих су најважнији објекти аеродромских контрола летења, објекти радарских станица, пријемно-предајних центара и енергетских станица, објекти SMATSA Ваздухопловне академије; и
- инфраструктуре (разне врсте каблова, водова и канала);

Трошкови горива и енергената се обрачунавају на основу потрошње горива за возила, планираних летова авиона за калибражу и авиона у оквиру SMATSA Ваздухопловне академије, као и просечне потрошње горива за агрегате на Копаонику, Руднику и другим локацијама.

Остали трошкови материјала обухватају издатке за службену одећу за Службу за калибражу и SMATSA Ваздухопловне академије, заштитна одела за инжењере и техничаре, средства за одржавање хигијене, материјал за штампариију, остали материјал и друго.

Потребе одржавања система којима истиче гарантни рок, додатно ангажовање Службе за калибражу, као и школовање у оквиру SMATSA Ваздухопловне академије, утиче на повећање трошкова материјала у односу на 2017. годину.

Табела 10. Трошкови материјала

О П И С	ПЛАН 2017 (000 РСД)	РЕАЛИЗАЦИЈА 2017 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 ЕУР)
Трошкови материјала	250.000	198.703	218.500	1.795
Резервни делови, канцеларијски материјал и остали тр. материјала	110.000	66.092	70.500	579

Гориво и енергија	140.000	132.611	148.000	1.216
-------------------	---------	---------	---------	-------

4.2 Људски ресурси и трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

У циљу успешне имплементације стратегије пословања и развоја Друштва која је базирана на ефикасном развоју људских ресурса, привлачењу и задржавању врхунских експерата, опредељују се неопходна средства у Финансијском плану за "Трошкове зарада, накнаде зарада и остале личне расходе". Ова средства се планирају у складу са износом који је наменски опредељен и који плаћају корисници услуга кроз јединичну цену накнаде за услуге у ваздушној пловидби.

4.2.1 Број и структура запослених

Очекивани просечан број запослених у 2017. години износио је 896, што је у нивоу планираног обима, али испод ниво потребног броја запослених имајући у виду, са једне стране рестриктивну државну политику запошљавања у дужем временском периоду, а повећане потребе за занављањем одговарајућих стручних кадрова, те запошљавањем додатног броја високо образованих кадрова за реализацију постављених планских циљева Друштва и спровођење свеобухватног Програма модернизације контроле летења, са друге стране.

Укупан број запослених у децембру месецу 2017. године износи 909 запослених. Осим тога, у Друштву је ангажовано и 20 професионалних официра и подофицира Војске Републике Србије упућених на рад у Друштво на пословима од важности за унапређење цивилно - војне координације, безбедности и обуке у оквиру управљања ваздушним саобраћајем, а сходно обавезама из међународних споразума којима је приступила Република Србија.

Структура запослених према степену стручне спреме, старосној структури и годинама радног стажа приказана је на следећим табелама.

Табела 11. Број запослених према степену стручне спреме

Редни број	Опис	Број запослених 31.12.2017.	Број запослених 31.12.2018.
1	ВСС	313	334
2	ВС	80	76
3	ВКВ	5	5
4	ССС	229	232
5	ССС + Школа контроле летења	272	286
6	КВ	7	7
7	ПК	1	1
8	НК	2	2
	УКУПНО	909	943

Табела 12. Старосна структура запослених

Редни број	Опис	Број запослених 31.12.2017.
1	До 30 година	74
2	30 до 40 година	232
3	40 до 50	275
4	50 до 60	240
5	Преко 60	88
Укупно		909
Просечна старост		45

Табела 13. Структура запослених према годинама радног стажа

Редни број	Опис	Број запослених 31.12.2017.
1	До 5 година	75
2	5 до 10	140
3	10 до 15	104
4	15 до 20	118
5	20 до 25	111
6	25 до 30	139
7	30 до 35	115
8	Преко 35	107
	УКУПНО	909

У току 2018. године планирани просечан број запослених је 925. Пораст у односу на 2017. годину је условљен интензивнијим планом регрутације у 2018. години у складу са повећаним обимом пословања, развојним плановима Друштва кроз реализацију Програма модернизације SUSAN, те увођењем нових технологија (као што су глобалне тенденције у телекомуникацијама у погледу напуштања услуга које су засноване на TDM технологији и прелазак на сервисе засноване на IP технологији).

Константно улагање у нове технологије је један од императива сваког пружаоца услуга у ваздушној пловидби. Нове технологије омогућавају повећање безбедности, продуктивности, већу интероперабилност, као и смањење трошкова, али захтевају и ангажовање високо квалификованог кадра за рад на новим технологијама.

Најзначајнији планирани прилив кадрова у 2018. години је на радним местима контролора летења (из самофинансирајуће класе), али имајући у виду

претходно наведено, и прилив високо образованог стручног кадра (дипломирани инжењери електротехнике) са релевантним искуством, посебно у раду са IP технологијама, из области информационих технологија, као и техничара специфичних струковних знања и искуства у раду на одржавању аутоматских система контроле летења, радарских уређаја, земаљских радио-навигационих система и сл.

Запослени у Друштву су укључени и у реализацију пројеката међународних организација (као што је пројекат Јединственог европског неба – Single European Sky, у виду SESAR програма - Single European Sky ATM Research, који има за циљ развијање и имплементацију нове генерације система управљања ваздушним саобраћајем у циљу реализације SES), као и пројеката на регионалном нивоу (спајање два прекогранична концепта слободног планирања летова – SEAFRA и SAXFRA у 6 држава – Република Србија, Црна Гора, БиХ, Хрватска, Словенија и Аустрија), што захтева додатно ангажовање најстручнијег кадра из појединих области пословања у Друштву, те тиме и потребу обучавања у наредном периоду нових кадрова за реализацију предвиђених активности у оквиру наведених пројеката.

У складу са наведеним, потребан број људи у 2018. години је утврђен на основу исказаних потреба свих организационих јединица на нивоу Друштва, у циљу благовремене и ефикасне реализације планираних развојних пројеката у складу са Програмом модернизације SUSAN, те повећано ангажовање људских ресурса на реализацији инвестиционих улагања у технолошку модернизацију целокупног система контроле летења, као и реализацију значајних грађевинских пројеката на неколико локација.

Табела 14. Планирани просечан број запослених у 2018. години

Број	2018. година	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Пријем нових радника	7	0	2	4	5	0	1	2	4	14	3	4
2	Одлазак кадрова												
2.1	У редовну пензију	1	0	1	1	0	1	1	0	1	4	0	1
2.2	У инвалидску пензију												
2.3	Добровољни одлазак или по социјалном програму												
2.4	Одлазак по другом основу												
2.5	Салдо одласака	1	0	1	1	0	1	1	0	1	4	0	1
3	Укупан број запослених	914	914	915	918	923	922	922	924	927	937	940	943

4.2.2 Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада обухватају трошкове по основу обрачунатих зарада, накнада зарада и других примања запослених у Друштву (на територији Републике Србије и у Црној Гори), чланова Надзорног одбора и Скупштине Друштва, као и по основу обрачунатих накнада по основу уговора о делу и уговора о обављању привремених и повремених послова.

Зараде обухватају редовну зараду, увећану зараду (за прековремени рад, ноћни рад, рад у сменама и рад за време празника имајући у виду да систем контроле летења ради h24, 365 дана у години), накнаде зарада (годишњи одмори, плаћена одсуства и сл.) и остале личне расходе и накнаде запослених укључујући трошкове превоза, социјална давања, отпремнине, помоћи, и сл.

Поред наведеног, Друштво је обвезник доприноса организацијама за обавезно социјално осигурање и то доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, доприноса за здравствено осигурање и доприноса за случај незапослености.

Масе зарада, број запослених и просечна зарада (очекивана реализација у 2017. години и план за 2018. годину), накнаде члановима Надзорног одбора и Скупштине Друштва (очекивана реализација у 2017. години и план за 2018. годину) дате су у Прилогу 5 и Прилогу 6 овог документа.

Имајући у виду међународне и домаће прописе, ратификоване споразуме и конвенције, планирање укупне масе средстава за зараде, накнаде зарада и друга личних примања, и њихова исплата се темељи на принципима, критеријумима и елементима дефинисаним EUROCONTROL конвенцијом ("Службени лист СЦГ" - Међународни уговори, бр. 18/04, 19/04 и 04/05) и Мултилатералним споразумом о рутним накнадама ("Службени лист СЦГ" - Међународни уговори, број 04/05).

С тим у вези, обрачун „Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода“ Друштва је усклађен са регулативом и критеријумима који се на јединствен и једнообразан начин примењују на све чланице EUROCONTROL, а ближе се уређују:

- EUROCONTROL принципима ("Principles for establishing the cost-base for en route charges and the calculation of the unit rates"), којима је утврђено да државе потписнице Мултирателарног споразума о рутним накнадама, усвајају заједничке платформе обрачунавања накнада и њихове основне цене. У складу са тачком 2.3.1 EUROCONTROL принципа, „Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи“ (позиција "Staff" у трошковној бази) обухватају бруто плату, исплате по основу прековременог рада, доприносе послодаваца по основу социјалног осигурања, трошкове пензија као и друге бенефиције;
- "Условима за примену система наплата рутних накнада и услови плаћања" (Conditions of Application of the Route Charges System and Conditions of Payment), је чланом 1. став 2. утврђено да накнада за услуге у ваздушној пловидби обухвата искључиво трошкове које државе потписнице имају у погледу објеката, опреме и служби које пружају услуге у ваздушној пловидби, те трошкове рада самог система EUROCONTROL (прихватљиви трошкови). На тај начин, јединствена (за све земље чланице) методологија транспарентног утврђивања накнада у ваздушној пловидби обезбеђује да се остварени приход наменски користи и искључиво буде резултат пружања одговарајућих услуга у ваздушној пловидби. Све државе чланице се обавезују на доследну примену јединствених и једнообразних принципа за

утврђивање трошковне основе/базе за рутне накнаде и обрачун висине јединице рутне накнаде;

- Упутством за примену правила и процедура система за наплату рутних накнада ("Guidance on the Rules and Procedures of the Route Charges System");
- Извештајем о заједничкој трошковној бази за Републику Србију и Црну Гору ("CRCO Update report on the 2007 cost-base for route charges" који је прихваћен на седници Проширеног комитета у јуну 2007. године када је донета одлука о интеграцији Републике Србије и Црне Горе у CRCO Мултилатерални систем за наплату рутних накнада), усвојен је принцип утврђивања учешћа (алокације) одређених врста послова и радних задатака (сектора за управљање ваздушним саобраћајем и безбедност, сектора за ваздухопловну технику, метеорологију, ваздухопловно информисање, администрацију и остало) у укупним трошковима, а који испуњавају услов да буду део трошковне базе за обрачун рутних накнада.

Принципи EUROCONTROL су усвојени у оквиру националних законодавства у земљама оснивача Друштва кроз одговарајуће документе и прописани су од стране Директората за цивилно ваздухопловство Републике Србије и Агенције за цивилно ваздухопловство Црне Горе.

На основу података за утврђивање трошковних база и висине јединице рутне накнаде, донета је Одлука Проширеног комитета EUROCONTROL бр. 148 од 01.12.2017. године о одобравању висине јединице рутне накнаде за 2018. годину. У оквиру одобрене трошковне базе за Друштво у 2018. години утврђен је и износ трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (staff costs) који је алоциран на "en-route" део за обрачун рутних накнада (према усвојеним принципима утврђивања "en-route" учешћа).

Имајући у виду да се у складу са принципима обрачуна трошковне базе Друштва и утврђивања рутне накнаде, трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода обрачунавају и одобравају у оном износу који је неопходан за пружање услуга у ваздушној пловидби, то је износ на овој позицији за 2018. годину планиран на основу средстава одобрених на новембарској седници Проширеног комитета EUROCONTROL.

Имајући у виду да Друштво обавља делатност у складу са прописима о ваздушном саобраћају у државама оснивачима, међународним уговорима и управо имајући у виду правну форму Друштва и преузете међународне обавезе, односно да Друштво обавља делатност у складу са међународним уговорима и међународним стандардима, прописима о ваздушном саобраћају у државама оснивачима и препорученој пракси, те имајући у виду прихваћене међународне принципе обрачуна цене рутне накнаде и контроле од стране међународних организација и корисника услуга контроле летења, Друштво је експлицитно изузето од примене одредаба Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, у чл. 1 став 2 ("Службени гласник РС", бр. 93/2012), односно изузето од примене одредаба Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, у чл. 2 став 3 ("Службени гласник РС", бр. 116/2014).

Друштво врши исплате зарада, накнада зарада и осталих личних расхода у складу са Законом о раду, уговорима о раду и Колективним уговором закљученим између Синдиката контроле летења и Независног синдиката контроле летења са једне стране, и Друштва са друге стране.

Планирани износ на позицији "Трошкови зарада, накнаде зарада и остали лични расходи" у 2018. години, условљен је одређеним елементима

Колективног уговора Друштва који је закључен са репрезентативним синдикатима контроле летења:

- Члан 2. Анекса II Колективног уговора Друштва подразумева исплату одговарајућег износа имаоцима дозвола контролора летења по основу очувања радне и здравствене способности;
- Члан 3. Анекса II Колективног уговора Друштва и Члан 3. Анекса IV Колективног уговора Друштва подразумева да се имаоцима дозволе контролора летења може увећати зараду до 30% основне зараде, у току летње сезоне у периоду од 1. јуна до 30. септембра због комплексности и сложености обављања послова у условима повећаног интензитета саобраћаја.

У децембру 2016. године закључен је Анекс III Колективног уговора Друштва (ОУ/ДИР број 715/1 од 20. децембра 2016. године) којим је продужен рок важења Колективног уговора до 29. јануара 2018. године, извршена одговарајућа усклађивања са законском регулативом и утврђена обавеза Друштва у погледу стипендирања деце запослених у случају смрти запосленог.

У мају 2017. године закључен је Анекс IV Колективног уговора Друштва (ОУ/ДИР број 403/1 од 31. маја 2017. године) којим се, између осталог, Друштво обавезује да, у оквиру финансијских могућности, у наредној пословној години планира средства за исплату додатних стимулативних отпремнина за контролоре летења.

Планирани трошкови зарада и накнада зарада (брuto) у 2018. години се не повећавају, чак су незнатно испод нивоa планираних трошкова у 2017. години, док је износ Трошкова пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца, повећан у односу на план за 2017. годину имајући у виду додатне обавезе Друштва по овом основу, а у вези са исплатама додатних видова осигурања за запослене у току целе 2018. године.

Трошкови накнада по основу уговора о делу (за пружање специјализованих и стручних услуга, укључујући и ангажовање професионалних официра и подофицира Војске Републике Србије упућених на рад у Друштво), уговора о привременим и повременим пословима (укључујући и специјализован кадар за пружање услуга - инструктори летења у SMATSA ваздухопловној академији у складу са планом активности за 2018. годину), ауторских и сличних уговора, укључују све директне и индиректне трошкове по уговорима, а износ трошкова по овом основу је обрачунат на основу предвиђеног броја ангажованих лица, процењеног периода њиховог ангажовања и упоредивих цена из постојећих уговора увећаних за индекс потрошачких цена (2.7%).

Трошкови накнаде чланова управљачких органа (Надзорни одбор и Скупштина), као и Директору и Заменику директора се утврђују у складу са актима Друштва. Право на накнаду и висина накнаде за рад чланова Скупштине Друштва и Надзорног одбора, за лица која нису стално запослена у Друштву, дефинисани су чланом 54. Уговора о потврђивању континуитета. Директор и Заменик директора су лица у радном односу у Друштву која по основу рада остварују зараду.

Висину накнада члановима Скупштине Друштва и Надзорног одбора одређује Скупштина водећи рачуна о томе да накнада, односно зарада, буде у сразмери са задацима чланова Надзорног одбора и финансијским стањем Друштва. Висину зараде Директора и Заменика директора одређује Надзорни одбор у складу са чланом 35. тачка 14) Уговора о потврђивању континуитета пружања услуга у ваздушној пловидби у просторима Србије и Црне Горе.

У 2018. години планирани износ на овој позицији је у складу са утврђеним износом накнада органа управљања као у 2017. години, за исплате током целе године за именована лица.

Надзорни одбор и Скупштина Друштва броје укупно једанаест чланова што представља 1,19% од планираног просечног броја запослених у Друштву. У 2017. години учешће њихових накнада и осталих личних примања у укупним трошковима зарада и накнада зарада Друштва је чинио 0,80%.

Пораст износа у 2018. години на целокупној позицији "Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи", у односу на очекивану реализацију у 2017. години, у највећој мери је резултат повећања трошкова у категорији "Остали трошкови зарада и накнада зарада", у складу са одредбама Анекса IV Колективног уговора Друштва у погледу исплата стимулативних отпремнина за одлазак контролора летења у превремену пензију. Стимулисање одласка у превремену пензију контролора летења је већ увелико пракса у Европи имајући у виду је да је процењени радни век контролора летења на оперативним радним местима око 55-те године живота. Имајући у виду специфичну тежину посла, процењено је да контролор летења на оперативном радном месту даје најбоље резултате до 55-те године живота, када практично природно смањење психо-моторичких способности, практично доводи до губитка лекарског критеријум (не испуњава медицинске услове за рада на оперативном радном месту) или се смањује способност за рад на оперативном радном месту. Чак је и EUROCONTROL-а дао препоруку да је радни век на оперативном радном месту контролора летења до 55-те године. Тренутно, у случају немогућности рада на оперативном радном месту, а у складу са Колективним уговором Друштва (према усвојеној европској пракси), контролор летења остаје да ради у Друштву на другим пословима које најчешће, до тада, никада није радио. Пракса је показала да је, и у интересу контролора летења и у интересу послодава, да му се понуди отпремнина за одлазак у превремену пензију. С тим у вези, а у складу са одредбама Колективног уговора, у 2018. години Друштво би започело са увођењем, већ прихваћене међународне праксе и стандарда за стимулисање одласка у превремену пензију контролора летења који испуњавају одређене услове.

У погледу солидарних помоћи, које се односе у највећем делу на категорије давања које је тешко предвидети (смрти, болести, настанак инвалидитета), то је износ у 2018. години дефинисан између планираног и реализованог износа у 2017. години.

У складу са одредбама Колективног уговора, Друштво је дужно да организује превоз запослених на посао и са посла у подручним организационим јединицама Друштва, те по том основу Друштво планира трошкове према потребама тих организационих јединица а у нивоу реализације у 2017. години.

Трошкови службених путовања су на нижем нивоу од планираног у 2017. години и у највећој мери се односе на похађање курсева енглеског језика за контролоре летења и освежавање знања за професоре енглеског језика на основу уговора о јавној набавци који је у 2015. години закључен са понуђачем MLS International LTD, из Велике Британије.

Такође, категорија трошкова службених путовања обухвата и трошкове одласка на стручна оспособљавања, усавршавања и професионалног оспособљавања ваздухопловног особља у складу са потребама процеса рада, увођења нових процедура и стандарда (посебно за пилоте).

Трошкови службених путовања у иностранство обухватају и неопходне обуке и фабричке пријеме (тестирања) система и опреме (Factory Acceptance Test

– FAT) чија се инсталација очекује у 2018. години имајући у виду динамику реализације појединачних пројеката у оквиру Програма модернизације SUSAN.

Исплате по основу додатних видова осигурања (добровољног пензијског, додатног здравственог осигурања и осигурање дозвола контролора летења и пилота) у складу са чланом 57. Колективног уговора Друштва, су планиране у току целе године за очекивани број запослених лица, те је повећан износ у одноу на планирани износ у 2017. години који је узимао у обзир и чињеницу да се поједини уговори закључују у току године (уговор за додатно здравствено осигурање закључен у мају 2017. године).

Табела 15. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

О П И С	План 2017 (000 РСД)	Реализација 2017 (000 РСД)	План 2018 (000 РСД)	План 2018 (000 ЕУР)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	6.100.000	5.810.712	6.170.000	50.698
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	4.716.089	4.543.622	4.715.000	38.743
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	670.000	668.952	700.000	5.752
Трошкови накнада по уговору о делу	55.000	53.636	60.000	493
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	25.000	26.233	30.000	247
Трошкови накнада члановима Надзорног одбора и Скупштине Друштва	45.000	42.825	47.700	392
Отпремнине	10.000	-	50.000	411
Солидарне помоћи	60.000	36.483	52.450	431
Трошкови превоза запослених	60.000	52.300	55.850	459
Трошкови службених путовања у сврху стручног усавршавања, обучавања, тестирања опреме и др.	230.000	194.742	214.000	1.758
Добровољно пензијско осигурање	133.511	125.120	135.000	1.109
Додатно здравствено осигурање	53.400	38.320	65.000	534
Осигурање дозвола	42.000	28.479	45.000	370

4.3 Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга обухватају трошкове телекомуникационих и транспортних услуга, поправки, одржавања опреме и објеката, као и трошкове закупнина. На утврђивање износа ове категорије трошкова поред планираних активности, значајно утичу:

1. Трошкови телекомуникација и транспортних услуга се обрачунавају на основу: цене закупа линија, закупа нових линија и цене импулса у домаћем и иностраном саобраћају. У ову групу спадају и трошкови поштанских услуга, где се значајни износи односе на достављање фактура корисницима услуга, с обзиром на то да се ради о препорученим пошиљкама које се шаљу сваког месеца на често удаљене дестинације. Трошкови транспортних услуга обухватају трошкове превоза, претовара и ангажовања других лица ради извршења наведених услуга;

2. Трошкови текућег одржавања опреме и објеката се базирају на предвиђеним ремонтима опреме за 2018. годину, односно просечним годишњим издацима за текуће одржавање и планираним улагањима за санацију објеката. Највећи део ових трошкова се односи на грађевинске објекте и уговорене обавезе са произвођачима опреме о одржавању најважнијих система контроле летења. Значајан број објеката захтева поправке инсталација и припремање простора за инсталирање нове опреме. Имајући у виду динамику реализације уговора који су закључени у претходном периоду за услуге одржавања појединих система, знатан део средстава у оквиру планираног износа на овој позицији се односи на извршење обавезе по уговорима из претходног периода;
3. Трошкови закупа државне имовине процењен је у износу реализације за 2017. годину који је извршен у складу са Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 464-5166/2015 од 14.05.2015. године и Закључком Владе Републике Србије 464-10987/2015 од 14.10.2015. године о измени поменутог Закључка, те уговором о закупу непокретности који је важио до 31.12.2017. године;
4. Трошкови осталог закупа обухватају закуп простора од Музеја ваздухопловства Београд и закуп пословног простора на комплексу Аеродрома Ниш;
5. Трошкови који се односе на услуге физико - техничког обезбеђења лица, опреме и објеката су одређени на основу важећег уговора са фирмом „G4S Secure Solution d.o.o.“ из Београда, анализе ангажовања из 2017. године и увећања по основу повећања минималне цене рада коју је утврдио Социјално-економски савет Републике Србије. У 2018. години се планира спровођење новог поступка јавне набавке услуга физичког и противпожарног обезбеђења лица, опреме и објеката Друштва за наредни трогодишњи период имајући у виду да истиче важност постојећег уговора;
6. Трошкови осталих производних услуга обухватају издатке за услуге у промету производа и услуга, услуге заштите на раду, накнаде за коришћење путева и трошкове комуналних услуга, а исказани су на нивоу 2017. године.

Табела 16. Трошкови производних услуга

О П И С	ПЛАН 2017 (000 РСД)	РЕАЛИЗАЦИЈА 2017 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 ЕУР)
Трошкови производних услуга	1.305.000	1.048.015	1.136.500	9.339
Трошкови телекомуникационих и транспортних услуга	85.000	81.867	85.000	698
Трошкови текућег одржавања опреме и објеката	625.000	425.285	490.000	4.026
Трошкови закупа државне имовине	515.000	450.301	489.000	4.018
Остали трошкови производних услуга	80.000	90.562	72.500	596

4.4 Нематеријални трошкови

У нематеријалне трошкове се убрајају трошкови непроизводних услуга, платног промета, премија осигурања, репрезентације, чланарина и осталих пореза и доприноса на терет послодавца. Најзначајнији износ у овој категорији трошкова се односи на износ годишње контрибуције EUROCONTROL имајући у виду да се на основу Међународне конвенције о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе (EUROCONTROL Конвенције) одређује колико је учешће покрића сваке од земаља чланица Конвенције у годишњем буџету EUROCONTROL агенције. Уговором о инструкцији за расподелу рутних накнада (Agreement on instruction for disbursement of route charges), који се на годишњем нивоу саставља и потписује од стране ентитета унутар зоне наплате, ближе се одређују обавезе свих учесника (Hungarocontrol, CAA, CAD и SMATSA), укључујући и обавезе по основу плаћања контрибуције EUROCONTROL.

За утврђену контрибуцију EUROCONTROL буџету, у 2018. години планирано је око 355 милиона РСД.

Непроизводне услуге садрже и следеће врсте трошкова:

7. трошкове ревизије који су обрачунати за услуге ревизије финансијских извештаја у складу са важећом законском регулативом и међународним стандардима;
8. трошкове здравствених услуга, који обухватају трошкове редовних и ванредних лекарских прегледа запослених;
9. трошкове стручног образовања запослених, који су обрачунати на основу просечних годишњих трошкова насталих приликом стицања, издавања и продужавања рока важења дозволе (или потврде о обучености) и плана обуке;
10. трошкове компјутерских услуга, који се односе на измене постојећих програма и интерну рачунарску мрежу Друштва;
11. трошкове репрезентације процењене у складу са очекиваном реализацијом у 2017. години, који се односе на трошкове учињене у односу на пословне партнере, обележавања посебних догађаја, организовање манифестација и прослава, и
12. остали нематеријални трошкови за услуге у вези са имплементацијом пројеката из области цивилно војне координације, а на основу Уговора са Министарством одрбане Црне Горе, чији су предмет заједнички пројекти из области цивилно војне координације, сарадње и сигурности у оквиру управљања ваздушним саобраћајем, у складу са обавезама из међународних споразума из наведених области којима је приступила Црна Гора.

Трошкови премија осигурања су обрачунати за имовину и лица на основу уговорених вредности. Већи део износа намењеног за трошкове осигурања се односи на осигурање од одговорности из делатности које је условљено обавезом Друштва да самостално покрије евентуалну штету нанету трећим лицима, а и у складу са чланом 18. Уговора о потврђивању континуитета. Осим наведеног, Друштво има и друге издатке по основу прибављања осигурања за запослене, имовину, моторна возила, ваздухоплове, транспортно осигурање и сл.

Трошкови чланарина се односе на чланарине које се плаћају пословним удружењима, коморама и међународним организацијама у вези са обављањем делатности Друштва.

Трошкови пореза обухватају порез на имовину, накнаде за уређење грађевинског земљишта, накнаде за еколошке таксе, порез на употребу ваздухоплова, порез на моторна возила и друго.

За таксе (административне, судске, регистрационе и локалне), царине, трошкове огласа у штампи и другим медијима и остале нематеријалне трошкове, обрачунат је износ на нивоу реализације у 2017. години. Остали трошкови платног промета обухватају и плаћање обавеза (провизија на неискоришћени део кредита - "Commitment charge") по основу Уговора о кредиту са Европском банком за обнову и развој (Operation Number 49477 од 14.12.2017. године), за реализацију пројекта у оквиру Програма модернизације контроле летења SUSAN.

Табела 17. Нематеријални трошкови

О П И С	ПЛАН 2017 (000 РСД)	РЕАЛИЗАЦИЈА 2017 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 ЕУР)
Нематеријални трошкови	1.085.000	801.978	858.500	7.054
Трошкови непроизводних услуга	234.000	162.317	161.400	1.326
Трошкови осигурања	129.000	123.284	126.100	1.036
Порези	75.000	41.086	49.000	403
Чланарине	22.000	7.703	9.500	78
Остали нематеријални трошкови	425.000	372.076	412.500	3.389
Издвајање за ваздухопловне власти	200.000	95.512	100.000	822

4.5 Издвајања за ваздухопловне власти

Ваздухопловне власти Републике Србије и државе Црне Горе се, као правни субјекти, са становишта правила и принципа обрачуна трошкова CRCO, представљају независне ентитете у трошковној бази, који самостално приходују и правдају средства потребна за њихово функционисање и координацију услуге трагања и спасавања.

Друштво, у складу са Законом о ваздушном саобраћају Републике Србије и Законом о ваздушном саобраћају Црне Горе, те Правилником о висини накнаде по основу учешћа у распоједи прихода од терминалних накнада, (бр. 01-5200/1 од 28.12.2011. године), као и Одлуком о дефинисању међусобних обавеза Друштва и Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије по основу учешћа у расподели прихода од терминалних накнада („Службени гласник РС“, број 32/11), има обавезу плаћања одређеног износа средстава на име извршавања регулаторних и надзорних послова за летове на аеродромима у Србији односно Црној Гори. Наведеном законском регулативом је утврђена висина потраживања Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије и Агенције за цивилно ваздухопловство Црне Горе од Друштва у износу од 10% од износа наплаћених терминалних накнада за летове на аеродромима Београд, Краљево, Ниш, Вршац, Батајница и Поникве односно за аеродроме у Подгорици и Тивту.

Друштво планира да у 2018. години издвоји 100 милиона РСД за накнаде ваздухопловним властима.

4.6 Финансијски трошкови

Финансијски трошкови се односе на две основне групе:

- расходе камата по кредитима, обавезама из дужничко-поверилачких односа, затезне и остале камате;
- негативне курсне разлике настале по основу пословних догађаја који се исказују у страним валутама.

Расходи камата обухватају пре свега обавезе по основу Уговора о зајму са Европском инвестиционом банком (EIB), евиденцијски бр. FIN° 23.040 (CS), Serapis N° 2001-0473 од 10. јуна 2005. године, које доспевају на плаћање у 2018. години.

Табела 18. Финансијски трошкови

О П И С	ПЛАН 2017 (000 РСД)	РЕАЛИЗАЦИЈА 2017 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 ЕУР)
Финансијски трошкови	155.000	264.639	119.405	981
Расходи камата	80.000	52.033	44.355	364
Негативне курсне разлика и негативни ефекти валутне клаузуле	74.950	212.606	75.000	616
Остали финансијски расходи	50	0	50	0

4.7 Остали трошкови

Остали трошкови представљају трошкове настале због ванредних догађаја који имају за последицу губитак или мањак у току обављања редовне делатности и отпис потраживања. У оквиру наведених трошкова, предвиђено је и издвајање за донације и спонзорства у износу од 50 милиона РСД за 2018. годину, о чему ће се старати и одлучивати органи управљања Друштва у складу са интерним актима Друштва.

Табела 19. Остали трошкови

О П И С	ПЛАН 2017 (000 РСД)	РЕАЛИЗАЦИЈА 2017 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 РСД)	ПЛАН 2018 (000 ЕУР)
Остали трошкови	45.000	147.318	60.000	493
Исправка грешака из ранијих година		40.120		0
Исправка вред. потраживања од купаца	5.000	76.000		0
Обезвређење некретнина, постројења и опреме				0
Остали непоменути расходи	40.000	31.198	60.000	493

4.8 Порези

Порези према различитим нивоима власти регулисани су републичким законима и подзаконским актима. Планирани износ је процењен на основу

динамике измиривања пореза (пореза на добит правних лица, пореза на додату вредност, пореза на имовину и сл.) утврђене одговарајућим законима и подзаконским актима.

Поред наведеног, Друштво је обвезник доприноса организацијама за обавезно социјално осигурање и то доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, доприноса за здравствено осигурање и доприноса за случај незапослености. Динамика исплате доприноса је на месечном нивоу.

Друштво је обвезник и уплате накнада и такси прописаних законом и подзаконским актима држава оснивача, општина односно града. Порези и доприноси, односно накнаде и таксе, су јавни приходи који се уплаћују на рачуне буџета држава оснивача као и буџета локалних самоуправа (општине, односно града).

По категоризацији пореских обвезника Друштво спада у групу великих пореских обвезника и као такво редовно измирује своје пореске обавезе.

4.9 Отплате кредита

Пројекат модернизације и унапређења система управљања ваздушним саобраћајем - FAMUS пројекат имао је за циљ очување јединственог ваздушног простора, оптимизацију коришћења ваздушног простора, повећавање капацитета (узимајући у обзир повећање обима саобраћаја), те одржање високог нивоа безбедности ваздушног саобраћаја.

FAMUS пројекат модернизације је делом финансиран из кредита од Европске инвестиционе банке (EIB) и Европске банке за обнову и развој (EBRD), по основу:

- Споразума о зајму са EBRD, оперативни бр. 29147 од 9. фебруара 2005. године, и
- Уговора о зајму са EIB, евиденцијски бр. FIN° 23.040 (CS), Serapis N° 2001-0473 од 10. јуна 2005. године.

У складу са динамиком отплате обавеза по основу Уговора о зајму са EIB, планирано је плаћање главнице у износу од 540 милиона РСД у 2018. години, док су све обавезе по кредиту EBRD (оперативни бр. 29147 од 09.02.2015. године) у потпуности измирене у 2017. години.

4.10 Инвестиције

Укупна вредност планираних инвестиционих улагања у 2018. години износи 3.070.204.200 РСД, односно 25.227.643 ЕУР коришћењем обрачунског курса 1 ЕУР = 121,70 РСД. Значајније осцилације курса могу представљати ризик за реализацију инвестиционих набавки у процењеном износу.

Планирани износ инвестиционих улагања за 2018. годину чине пренете инвестиције из претходног периода (у складу са уговорима који су закључени у претходним годинама и потребним средствима за њихову реализацију) и инвестиција које ће бити започете и делимично или у потпуности реализоване у 2018. години. Планирани износи обухватају процењене вредности набавки и процењене износе зависних трошкова набавке који обухватају банкарске провизије, трошкове оглашавања у складу са одредбама Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", број 124/12, 14/15 и 68/15), трошкове царине, шпедитера и сл.

Најзначајнија инвестициона улагања односно пројекти које Друштво планира да спроведе у наредном периоду, поткрепљене су безбедносним и

пословним оправдањем како је захтевано у регулативи Европске комисије (EU) No. 1035/2011, односно у оквиру „Правилника о условима и начину издавања и важења сертификата за пружање услуга“, (Сл. гл. РС, бр 32/11, 54/12 и 24/13) Директората цивилног ваздухопловства РС, као и „Правилник о заједничим захтјевима, сигурносном надзору над управљањем ваздушним саобраћајем и услугама у ваздушној пловидби, систему за обезбјеђивање сигурности софтвера и програму ефикасности“ (Сл. Гласник ЦГ 65/2012), Агенције за цивилно ваздухопловство ЦГ: „Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да сачине безбедносна и пословна образложења за велике инвестиционе пројекте укључујући, где је важно, процењени утицај на одговарајуће циљеве и идентификацију инвестиција које произилазе из законских захтева у вези са спровођењем Програма за истраживање ATM у оквиру Јединственог европског неба (SESAR)”.

4.10.1 Извори финансирања

Извор финансирања инвестиција у 2018. години су сопствена средства (приходи) SMATSA доо и дугорочни кредити међународних финансијских институција за финансирање следећих пројеката у 2018. години:

- Унапређење хардвера и софтвера FAMUS TopSky-ATC система, са проширењем система, Корак 1 Фаза 2;
- Радова на изградњи анекса зграде Центра контроле летења Београд са торњем Аеродромске контроле летења Београд;
- Радова на изградњи Радарске станице Бесна кобила;
- Набавка радарских система на локацијама Бесна кобила и Terminal Area Radar (TAR) Београд;

у оквиру Програма модернизације контроле летења SUSAN.

Укупан износ планираних инвестиционих улагања у 2018. години је виши у односу на очекивану реализацију инвестиција у 2017. години, што је резултат повећане инвестиционе активности у наредном периоду у складу са Пословном стратегијом Друштва и реализацијом SUSAN Програма модернизације, а све у циљу даљег унапређења система у складу са стандардима и новим технологијама, одржавања капацитета и високе безбедности ваздушног саобраћаја, као и повећања квалитета услуга SMATSA доо.

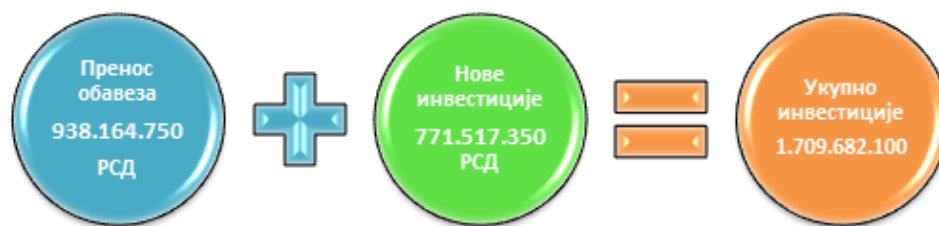
4.10.2 Структура планираних инвестиција у 2018. години

Имајући у виду да су капитални пројекти Друшта најчешће вишегодишњег карактера, то укупан износ инвестиционог улагања у текућој години обухвата и преносе плаћања по основу инвестиција започетих у претходном периоду ("пренос обавеза").

СОПСТВЕНА СРЕДСТВА = 1.360.522.100 РСД

СРЕДСТВА ИЗ КРЕДИТА = 1.709.682.100 РСД

УКУПНО ПЛАНИРАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ = 3.070.204.200 РСД

Пренос реализације инвестиција из претходног периода је резултат започетих инвестиционих улагања који се реализују у неколико фаза односно вишегодишњих улагања у модернизацију оперативних система SMATSA доо, али и померања рокова реализације пројеката који су били планирани у 2017. години односно немогућности реализације у односу на планиране рокове (обустава поступака јавних набавки, рокова издавања дозвола и одобрења код услуга пројектовања и извођења радова и сл.).

Најзначајније инвестиције које се преносе из претходних година на основу закључених уговора или поступака набавки који су у току, су следеће:

- израда пројектно-техничка документација за изградњу анекса зграде Центра контроле летења Београд са торњем Аеродромске контроле летења Београд;
- израда пројектно-техничка документација за изградњу нове радарске станице на локацији Бесна кобила;
- радови на реконструкцији Техничког центра - фаза 1;
- припремни грађевински радови за инсталацију ILS и DVOR уређаја;
- набавка и инсталација добара у области електроенергетике;
- SMATSA IP комуникациона мрежа;
- набавка и инсталација ILS/DME и DVOR уређаја.

4.10.3 Најзначајније нове инвестиције у 2018. години

- **Радови на реконструкцији Техничког центра контроле летења и изградњи антенског стуба – фаза 2**

У 2017. години се планира завршетак радова на реконструкцији Техничког центра контроле летења и изградњи антенског стуба – фаза 1, као и почетак реализације фазе 2. Неопходно је извршити потпуну реконструкцију објекта, како би се створили потребни предуслови за његово коришћење. Укупна процењена вредност набавке радова износи 90.000.000 РСД, али се реализација планира у периоду 2018-2019. година.

- **Прибављање земљишта или друге непокретне имовине и права у вези са њима**

Прибављање земљишта или друге непокретне имовине и права у вези са њима се врши за потребе регулисања имовинско правних односа на локацијама на којима Друштво планира изградњу нових објеката и/или озакоњење постојећих објеката. Планирани износ реализације инвестиције по овом основу у 2018. години је 60.000.000 РСД.

- **Унапређење AMHS система – корак 2**

Уговор о јавној набавци унапређења AMHS система – корак 1 је закључен и реализован у 2016. години. У 2018. години се планира корак 2 у

спровођењу унапређења AMHS система тако да се омогући приказивање IWXXM (метеоролошких) порука примљених преко XML- протокола (X.400) на CADAS терминалима AMHS AFTN система. Кроз ово унапређење биће обухваћене и проширене AMHS функционалности на AIDA-NG и CADAS подсистемима (Extended AMHS Services). Процењена вредност набавке је 22.500.000 РСД.

- **Унапређење VHF/UHF радио система**

У 2018. години се планира окончање поступка набавке и закључење уговора о јавној набавци унапређења VHF/UHF радио система.

Пројекат унапређења VHF/UHF радио мреже односи се на анализу постојећег радио покривања FIRa и резултата калибраже, предикцију радио покривања са потенцијалних нових VHF/UHF телекомуникациони центара, одабир најповољнијих локација за изградњу VHF/UHF телекомуникационих центара, пројектовање и изградња објекта, неопходне инфраструктуре, набавку и имплементацију телекомуникационе и друге пратеће опреме - побољшање VHF/UHF радио покривања се огледа у побољшању квалитета и већој расположивости сервиса говорне комуникације земља-ваздух. Планирани износ реализације инвестиције у 2018. години је 25.000.000 РСД.

- **Унапређење Surveillance Front-End процесора**

Набавком новог Backup Surveillance Front-End процесора замењује се постојећи ADR систем који се више не производи и за који тренутно постоји ограничена подршка од стране произвођача система. Имплементираће се и нове функције: нови филтери надзорних података, могућност обраде додатних формата порука (Asterix категорије 10, 11, 19, 20, 21, 61, 62, 63, 65) и моно – трекирање улазних надзорних података. Процењена вредност набавке и планирани износ реализације инвестиције у 2018. години је 82.000.000 РСД.

- **Набавка и инсталација VDF система**

У 2018. години се планира окончање поступка набавке и закључење уговора о јавној набавци VDF система на укупан процењени износ од 74.100.000 РСД. Циљ набавке је замена застарелих гониометара на локацијама АКЛ Батајница, АКЛ Ниш и АКЛ Краљево (старости преко 30 година) у периоду 2018-2019. година.

- **Набавке рачунарске опреме, система за безбедност и обезбеђивање, моторних возила, административне и друге опреме**

Набавка рачунарске опреме, система за безбедност и обезбеђивање, моторних возила, административне и друге опреме се врши у циљу занављања дотрајале опреме, повећања нивоа квалитета пружања услуга и ефикаснијег пословања Друштва.

НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

- **Софтвери и лиценце**

Софтвери и лиценце се набављају за овлашћено коришћење програмских пакета у раду. Планирана је набавка софтвера и лиценци, софтверских алата, Microsoft лиценци, SAUTER лиценци, ETP лиценце за коришћење EUROCONTROL basic програма и слично.

SUSAN ПРОГРАМ – ЕКСТЕРНИ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

- **Унапређење хардвера и софтвера Top-Sky ATC система – проширење система (корак 1 фаза 2)**

У 2018. години се планира почетак реализације унапређења хардвера и софтвера Top-Sky ATC система са проширењем система – корак 1 фаза 2, процењене вредности 17,3 милиона ЕУР. Наведена инвестиција се финансирана из кредита Европске банке за обнову и развој и планира се реализација у периоду 2018-2020. година.

Пројекат унапређења хардвера је практична последица истека ресурса хардвера те се обезбеђује наставак употребног века система за пружање услуга контроле летења. Предвиђена је замена хардвера на свим платформама TopSky-ATC система (BEOL систем, BET1 систем и BETR систем (PreOJT симулатор)). Такође, потреба за заменом застарелог хардвера потиче из потребе да се TopSky-ATC систем припреми за следећи велики корак, унапређење TopSky-ATC система у складу и у предвиђеним роковима дефинисаним регулативом Европске комисије EC 716/2014, ATM Мастер планом и SESAR DP 2015 (Deployment programom). Планирани износ реализације инвестиције у 2018. години је 938.164.750 РСД.

- **Набавка радарских система на локацијама Бесна кобила и TAR Београд и радови на изградњи Радарске станице Бесна кобила**

Пројекат набавке и имплементације надзорних система предвиђа проширење постојеће радарске инфраструктуре имплементацијом радарских система на новим локацијама.

Набавка и имплементација радарских система обухвата следеће:

- набавку и имплементацију PSR+SSR радарског система на локацији Бесна Кобила; у склопу активности планирана је изградња објекта радарске станице и придружене инфраструктуре, као и антенског стуба са радарском куполом; у објекту радарске станице предвиђен је смештај радарског система, електроенергетске, телекомуникационе и IT опреме, система за противпожарну заштиту, система за видео надзор и других помоћних система;
- набавку и имплементацију PSR+SSR радарског система за потребе прекривања области у надлежности ТМА Београд и Центра контроле летења Београд (en-route); у склопу активности планирана је и изградња антенског стуба са радарском куполом и контејнерски смештај опреме уз обезбеђивање неопходне електроенергетске, телекомуникационе и друге инфраструктуре.

Планирани износ реализације набавке радарских система у 2018. години је 296.000.000 РСД, док је планирани износ радова на изградњи Радарске станице Бесна кобила у 2018. години, 80.282.150 РСД.

Слика 8. Визуелизација планираног објекта РС Бесна кобила

- **Набавка радова на изградњи анекса зграде Центра контроле летења (ЦКЛ) Београд са торњем Аеродромске контроле летења (АКЛ) Београд**

У 2017. години је закључен уговор о јавној набавци пројектно-техничке документације за изградњу анекса зграде ЦКЛ Београд са торњем АКЛ Београд. Прибављање потребне документације за почетак радова на изградњи анекса зграде ЦКЛ Београд са торњем АКЛ Београд се очекује у првој половини 2018. године.

Постојећи контролни торањ на Аеродрому Никола Тесла Београд, изграђен је 1962. године и тренутно технолошки и функционално не одговара основној намени, пре свега због недостатка простора и застарелости инсталација у објекту. Корисни простор је смањен и онемогућен је комфоран рад контролорима летења због већих габарита конзола за опрему, а отежан је и приступ уређајима за које је неопходно редовно и превентивно одржавање од стране ваздухопловно-техничког особља. Такође се због проширења делатности указала и потреба за доградњом постојећег објекта ЦКЛ Београд, како у смислу додатног капацитета тако и у технолошком унапређењу.

Имајући у виду напред поменуто, главна сврха инвестирања је даља аутоматизација и модернизација пословања као и унапређење технологије рада и проширење делатности инвеститора. Планираном изградњом оствариће се квалитетнији, безбеднији и сигурнији рад и пружање услуга у оквиру основних делатности инвеститора.

Планирани износ реализације инвестиције у 2018. години је 395.235.200 РСД.

Слика 9. Приказ будућег изгледа објекта ЦКЛ Београд са торњем АКЛ Београд

5 Ризици и пословне шансе

5.1 Финансијски ризици

Друштво је изложено различитим финансијским ризицима. Управљање ризицима је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта, потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање сведу на минимум. С тим у вези, финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима.

Друштво је изложено тржишним ризицима од промена девизних курсева имајући у виду да послује у међународним оквирима и изложено је и макро ризику, као и ризицима од промена каматних стопа. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција, признатих средстава и обавеза и нето улагања у пословања са иностранством.

Основни финансијски инструменти Друштва су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања као и дугорочни и краткорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања. Друштво не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра. Финансијска средства су структурално претежно састављена од ненаплаћених потраживања од купаца (највећим делом се односи на дуговања ино-компанија) и од готовине и готовинских еквивалената (девизни рачун). Обавезе се састоје од дугорочних кредита и обавеза према добављачима. Дугорочни кредити се евидентирају у страниој валути, док се обавезе према добављачима за опрему и резервне делове евидентирају у страниој валути, а обавезе према добављачима за фиксне месечне обавезе (струја, птт, гориво итд.) евидентирају у домаћој валути.

Друштво је изложено и ризику од промене каматних стопа на обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик примарно зависи од финансијског тржишта, те Друштво нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Кредити дати по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику новчаног тока, а кредити дати по фиксним каматним стопама ризику промене фер вредности кредитних стопа.

Под ризиком ликвидности, подразумева се како ризик ликвидности плаћања, тако и ризик ликвидности имовине. Ризик ликвидности плаћања везује се за погоршање способности предузећа да уредно исплаћује своје обавезе из пословања док ризик ликвидности имовине јесте ситуација кад предузеће не може у целости да наплати своја потраживања.

Одржавање платежне способности (ликвидности) превасходно је захтев наметнут Друштву од стране повериоца (кредитора), односно правног система. Обезбеђење способности плаћања обавеза претпоставља формирање и држање резерви ликвидности, на нивоу који гарантује ликвидност.

Опрезно управљање ризиком ликвидности подразумева одржавање довољног износа готовине, као и обезбеђење адекватних извора финансирања преко одговарајућег износа кредитних обавеза и могућности.

Ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања измире у потпуности и на време је минимална за рутне услуге. Наиме, EUROCONTORL од јула 2007. године врши фактурисање и наплату у име и за рачун Друштва са стопом наплате потраживања од преко 99% у року од годину дана.

Терминалне и остале услуге Друштво самостално сервисира, тако да је у овом сегменту повећана изложеност ризицима у случају:

- немогућности дужника да обавезе измире у потпуности и на време,
- неадекватних мера заштите потраживања, и
- непокретања поступака принудне наплате потраживања.

Остваривање ризика ненаплате потреживања може довести до пада прилива и нереализације планираних активности, а обично условљава и додатне непланиране трошкове.

5.2 Одступања саобраћаја у односу на прогнозу

Највећи део својих прихода Друштво остварује од пружања услуга у ваздушном саобраћају и самим тим обезбеђује средстава за финансирање пројеката.

Због тога, реализација саобраћаја представља један од кључних фактора који утичу на реализацију плана пословања.

У случају ниже реализације саобраћаја од планиране у „en-route“ делу може доћи до смањења очекиваног прихода од рутних накнада, што може утицати на немогућност реализације целокупног плана пословања.

Виша реализација саобраћаја у „en-route“ делу може утицати на повећање очекиваног прихода који је потребно накнадно расподелити на намене које ће бити у складу са циљевима пословања, стратешким документима и које ће бити могуће оправдати пред корисницима услуга. Ненаменске потрошње повећаног новчаног прилива као и износе плаћеног пореза неће бити могуће укључити у трошковну основу.

Факторе које је тешко предвидети, а који значајно могу утицати на саобраћај у позитивном и негативном смислу треба посматрати као ризике чијим адекватним управљањем могу да се ублаже нежељене последице, али истовремено искористе и могућности, које могу да допринесу унапређењу пословања Друштва.

5.3 Низак степен реализације планираних инвестиционих улагања

Нереализација планираних инвестиционих улагања Друштва негативно утиче на трошковну базу Друштва у будућем периоду имајући у виду да се, у складу са EUROCONTROL - CRCO принципима, укупан планирани а неутрошен новац намењен инвестицијама практично "враћа" корисницима услуга, применом усвојене методологије обрачунавања трошковне базе (full-cost recovery system).

Узроци који могу утицати на реализацију инвестиционих улагања се могу поделити на три основне категорије:

- ризици условљени регулаторним и правним питањима: усвајање и примена регулаторних аката, решавање имовинско-правних питања на локацијама, добијања локацијских услова и сл,

- проблеми при реализацији поступка јавних набавки (време трајања жалбеног поступка и сл.), и
- кашњења у реализацији уговора.

Прецизније планирање одговарајућих активности и спровођење плана набавки је један од основних елемената добро спроведеног процеса финансијског управљања и контроле. Средства одобрена на седници Проширеног комитета EUROCONTROL-а је потребно наменски искористити у датом периоду. Одступање од предвиђених износа и категорија подразумева додатно ангажовање на њиховом накнадном и поновном оправдању и повлачи ризике да образложење не буде прихваћено.

5.4 Померање рока закључења уговора о пружању ANS услуга у БиХ

Уговор о пружању ANS услуга у одређеним деловима ваздушног простора БиХ потписан је за време Савезне управе за контролу летења (10. јануара 2003. године). Овај Уговор подразумева пружање услуга у ваздушном простору између FL 290 и FL 390.

BHANSA је од 13. новембра 2014. године у потпуности преузела одговорност за пружање услуга у ваздушној пловидби у делу ваздушног простора до FL 305, чиме се променио простор надлежности Друштва. Међутим, споразум који се односи на поменути промену оперативне ситуације из 2014. године није још увек потписан од стране министара, већ је само парафиран. Стога, непостојање одговарајућег правног основа за пружање услуга у делу ваздушног простора БиХ, одговорност за пружене услуге и адекватну надокнаду трошкова, може имати негативне последице на пословање Друштва. Осим тога, неблаговремено усвајање новог уговора неповољно утиче и на стратешко планирање средстава за услуге контроле летења у том делу ваздушног простора.

5.5 Неадекватно процењен елементи кредита за реализацију стратешких пројеката и динамика повлачења средстава

Уколико план повлачења средстава није реално дефинисан, Друштво ће сносити додатне провизије за неповучена средства које није могуће унапред планирати и не могу се надокнадити од рутних / терминалних накнада, тако да ће представљају додатно оптерећење за текућу ликвидност Друштва.

Основне групе фактора који могу да доведу до неадекватне процене динамике повлачења средстава и укупног износа кредита се могу везати за следеће узроке:

- неадекватна процена вредности пројеката који се финансирају из кредита,
- неадекватна процена потребног времена за реализацију пројеката, поступка набавке, изградњу објеката, производњу и инсталацију опреме, као и њихове међусобне корелације - временска усклађеност уговора за изградњу и адаптацију објеката са динамиком реализације уговора за испоруку и инсталацију опреме и система у тим објектима,
- неадекватна процена временског периода преласка са постојећих на будуће системе – период транзиције,

- неадекватна процена техничких захтева и обима коришћења нове опреме (оперативне потребе за новим системима према потребама пружања ANS услуга – довољни капацитети), и
- институционална и административно условљена кашњења реализације планираних активности.

5.6 Мере за уклањање или умањења ризика

5.6.1 Финансијски ризици

За успешно превазилажење могућих стања неликвидности због неадекватне наплате потраживања неопходно је успоставити систем континуалног праћења дужника/потраживања, водити преговоре са клијентима о измирењу дуговања и правовремено покретати правне (принудне) поступакe за извршење.

5.6.2 Одступања саобраћаја у односу на прогнозу

Анализом саобраћаја у претходном периоду и очекивањима за 2018. годину, сматра се да најважнији разлози за мању реализацију саобраћаја од очекиваног могу бити:

- економска криза која би утицала на глобално смањење броја летова;
- повећање цене горива које би утицало на повећање цене авио карте и смањење потражње за путовањима;
- терористички напади који смањују осећај безбедности путовања авионом и утичу на смањење потражње за путовањима;
- промене токова ваздушног саобраћаја на европском нивоу.

Друштво планира да преузме следеће кораке ради уклањања или умањења ризика:

- праћење ситуације везане за реализацију саобраћаја на дневном нивоу ради благовременог реаговања на евентуални пад у реализацији en-route саобраћаја;
- дефинисање приоритетних улагања у циљу брже реакције у погледу измене финансијског плана;
- повећање активности комерцијалног сегмента у школовању контролора летења и консалтингу.

5.6.3 Контрола инвестиционих улагања

Успостављање ефикаснијег система планирања, покретања и праћења реализације инвестиционих улагања треба да допринесе отклањању и умањивању ризика који произилазе из ниске реализације планираних инвестиционих улагања. Мере за ублажавање ризика су:

- унапређење поступка планирања, и
- временско усклађивање реализације уговора и дефинисање уговорних рокова.

5.6.4 Неадекватно процењен износ кредита за реализацију стратешких пројеката и динамика повлачења средстава

Ризици везани за неадекватну процену износа екстерних извора финансирања се могу знатно умањити и држати под контролом путем побољшања процеса планирања и увођењем методологије управљања пројектима. Осим тога, за веће пројекте је могуће увести планирање резервних средстава (Contingency plan) и резервног плана (Fallback plan) за случај одступања од планских претпоставки.

6 Финансијски извештаји

6.1 Биланс стања

Табела 20. Биланс стања на дан 31.12.2018. године (у хиљадама динара)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2017.	Početno stanje 01.01.2017.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		15.435.520	13.587.316	0
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003		86.379	78.579	0
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005		52.588	74.588	
013 i deo 019	3. Gudvil	0006				
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007				
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008		33.791	3.991	
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010		15.347.581	13.507.177	0
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011		568.536	548.536	
022 i deo 029	2. Građevinski objekti	0012		5.230.097	5.323.470	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2017.	Početno stanje 01.01.2017.
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013		5.927.672	5.270.881	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014				
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015		5.198	5.198	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016		3.565.650	2.323.664	
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017		1.064	1.064	
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018		49.364	34.364	
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		1.560	1.560	0
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020		1.560	1.560	
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021				
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022				
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023				
04 osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		0	0	0
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025				
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026				
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027				

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2017.	Početno stanje 01.01.2017.
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028				
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029				
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030				
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031				
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032				
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033				
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		0	0	0
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035				
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036				
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037				
053 i deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038				
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	0039				
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040				
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041				
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042				
	G. OBRTNA IMOVINA	0043		3.365.588	3.937.164	0

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2017.	Početno stanje 01.01.2017.
	(0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)					
Klasa 1	I. ZALIHE (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044		269.911	184.411	0
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045		240.630	170.130	
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046				
12	3. Gotovi proizvodi	0047				
13	4. Roba	0048				
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049				
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050		29.281	14.281	
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051		1.542.982	1.476.897	0
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji – matična i zavisna pravna lica	52				
201 i deo 209	2. Kupci u Inostranstvu – matična i zavisna pravna lica	53				
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji – ostala povezana pravna lica	54				
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu – ostala povezana pravna lica	55				
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	56		50.669	47.886	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	57		1.492.313	1.429.011	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	58				
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	59				

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2017.	Početno stanje 01.01.2017.
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	60		54.133	49.133	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	61				
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	62		0	0	0
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani – matična i zavisna pravna lica	63				
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani – ostala povezana pravna lica	64				
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	65				
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	66				
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	67				
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	68		1.241.047	1.969.208	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	69		176.697	176.697	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	70		80.818	80.818	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	71		18.801.108	17.524.480	0
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	72		910.000	907.105	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (0402 + 0411 – 0412 + 0413 + 0414 + 0415 – 0416 + 0417 + 0420 – 0421) ≥ 0 = (0071 – 0424 – 0441 – 0442)	401		13.666.691	13.652.745	0
30	I. OSNOVNI KAPITAL	402		1.873.820	1.873.820	0

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2017.	Početno stanje 01.01.2017.
	(0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)					
300	1. Akcijski kapital	403				
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	404		355	355	
302	3. Ulozi	405				
303	4. Državni kapital	406		1.862.848	1.862.848	
304	5. Društveni kapital	407				
305	6. Zadružni udeli	408				
306	7. Emisiona premija	409				
309	8. Ostali osnovni kapital	410		10.617	10.617	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	411				
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	412				
32	IV. REZERVE	413		507.044	507.044	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	414		2.801.092	2.801.092	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	415		18.452	18.452	
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	416				
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418 + 0419)	417		8.466.283	8.452.337	0

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2017.	Početno stanje 01.01.2017.
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	418		8.452.337	7.514.952	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	419		13.946	937.385	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	420				
35	X. GUBITAK (0422 + 0423)	421		0	0	0
350	1. Gubitak ranijih godina	422				
351	2. Gubitak tekuće godine	423				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425 + 0432)	424		2.937.538	1.619.721	0
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	425		891.319	801.319	0
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	426				
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	427				
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	428				
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	429		860.728	770.728	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	430		30.591	30.591	
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	431				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	432		2.046.219	818.402	0
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	433				
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	434				

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
					Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2017.	Početno stanje 01.01.2017.
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	435				
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	436				
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	437				
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	438		2.046.219	818.402	
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	439				
419	8. Ostale dugoročne obaveze	440				
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	441		550.000	526.624	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	442		1.646.879	1.725.390	0
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	443		481.865	540.000	0
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	444				
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	445				
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	446				
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	447				
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	448				
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	449		481.865	540.000	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2017.	Početno stanje 01.01.2017.
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	450		260.025	245.025	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	451		437.736	450.456	0
431	1. Dobavljači – matična i zavisna pravna lica u zemlji	452				
432	2. Dobavljači – matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	453				
433	3. Dobavljači – ostala povezana pravna lica u zemlji	454				
434	4. Dobavljači – ostala povezana pravna lica u inostranstvu	455				
435	5. Dobavljači u zemlji	456		137.647	137.893	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	457		300.000	312.474	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	458		89	89	
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	459		422.700	436.460	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	460		44.553	29.553	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	461			20.503	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	462			3.393	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412 + 0416 + 0421 – 0420 – 0417 – 0415 – 0414 – 0413 – 0411 – 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 – 0071) ≥ 0	463				
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424 + 0442 + 0441 + 0401 – 0463) ≥ 0	464		18.801.108	17.524.480	0
89	E. VANBILANSNA PASIVA	465		910.000	907.105	

6.2

Биланс успеха

Табела 21. Биланс успеха на дан 31.12.2018. године (у хиљадама динара)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		9.702.303	9.929.159
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002		0	0
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006			
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007			
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009		9.298.956	9.543.898
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010			
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012			
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013			
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014		432.783	382.607
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015		8.866.173	9.161.291

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017		403.347	385.261
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019 – 1020 – 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		9.695.500	9.193.548
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019			
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020			
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021			
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022			
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023		70.500	66.092
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024		148.000	132.611
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025		6.170.000	5.810.712
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026		1.136.500	1.048.015
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027		1.222.000	1.219.140
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028		90.000	115.000
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029		858.500	801.978
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 – 1018) ≥ 0	1030		6.803	735.611
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018 – 1001) ≥ 0	1031			
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033 + 1038 + 1039)	1032		9.520	427.906
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		0	0

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034			
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035			
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036			
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037			
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038		4.500	216.426
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039		5.020	211.480
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041 + 1046 + 1047)	1040		119.405	264.639
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		0	0
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042			
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043			
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045			
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046		44.355	52.033
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047		75.050	212.606
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 – 1040)	1048			163.267
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040 – 1032)	1049		109.885	
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050		246.230	216.012

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051		0	76.000
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052		40.000	42.487
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053		60.000	31.198
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030 – 1031 + 1048 – 1049 + 1050 – 1051 + 1052 – 1053)	1054		123.148	1.050.179
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031 – 1030 + 1049 – 1048 + 1051 – 1050 + 1053 – 1052)	1055			
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056			0
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057			1.367
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054 – 1055 + 1056 – 1057)	1058		123.148	1.048.812
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055 – 1054 + 1057 – 1056)	1059			
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060		109.202	187.464
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061			
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062			
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058 – 1059 – 1060 – 1061 + 1062)	1064		13.946	861.348

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	T. NETO GUBITAK (1059 – 1058 + 1060 + 1061 – 1062)	1065			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067			
	III. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1068			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1069			

6.3 Извештај о новчаним токовима

Табела 22. Извештај о токовима готовине на дан 31.12.2018. године (у хиљадама динара)

Pozicija	AOP	Iznos	
		Teкућа година	Prethodna година
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	10.055.969	10.805.198
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	9.298.956	9.971.885
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	9.520	28.463
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	747.493	804.850
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	8.873.608	8.881.468
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	2.550.551	2.609.021
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	6.170.000	6.148.997
3. Plaćene kamate	3008	43.855	63.462
4. Porez na dobitak	3009	109.202	59.988
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010		
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	1.182.361	1.923.730
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	-	-
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3015		-
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017		
5. Primljene dividende	3018		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	3.070.204	1.754.120
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	3.070.204	1.754.120
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022		

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	3.070.204	1.754.120
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	1.709.682	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027	1.709.682	
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028		
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	540.000	822.829
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033	540.000	822.829
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034		
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	1.169.682	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039		822.829
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001 + 3013 + 3025)	3040	11.765.651	10.805.198
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3005 + 3019 + 3031)	3041	12.483.812	11.458.417
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3040 – 3041)	3042		
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041 – 3040)	3043	718.161	653.219
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	1.969.208	2.629.516
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045		
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	10.000	7.089
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	3047	1.241.047	1.969.208

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
(3042 – 3043 + 3044 + 3045 – 3046)			

7 Ознаке и скраћенице

ACC	Area Control Centre (Центар обласне контроле летења)
ADS-B	Automatic dependent surveillance-broadcast (Аутоматско поуздано праћење ваздухоплова - предаја)
AFTN	Aeronautical Fixed Telecommunication Network (Фиксна ваздухопловна телекомуникациона мрежа)
AIP	Aeronautical Information Publication (Зборник ваздухопловних информација)
AIS	Aeronautical Information Services (Услуге ваздухопловног информисања)
AMHS	ATS Message Handling System (Систем за обраду порука у ваздушном саобраћају)
ASM	Airspace Management (Управљање ваздушним простором)
ATC	Air Traffic Control (Контрола ваздушног саобраћаја)
ATFCM	Air Traffic Flow and Capacity Management (Управљање протоком ваздушног саобраћаја и капацитетом)
ATM	Air Traffic Management (Управљање ваздушним саобраћајем)
ATS	Air Traffic Services (Услуге у ваздушном саобраћају)
CAMO	Continuing Airworthiness Management Организација (Организација за обезбеђивање континуалне пловидбености)
CCC	Центар контроле летења
CNS	Communication. Navigation. Surveillance Services (Услуге комуникације, навигације и надзора)
CPL	Commercial Pilot Licence (Дозвола професионалног пилота ваздухоплова)
CRCO	Central Route Charges Office (Eurocontrol служба за наплату рутних накнада)
DME	Distance Measuring Equipment (Опрема за мерење удаљености)
DPS	Data Processing System (Систем за обраду података)
DVOR	Doppler VOR (Доплерски VOR)
EAD	European AIS Database (Европска AIS база података)
EASA	European Aviation Safety Agency (Европска Агенција за безбедност ваздухопловства)
EATMP	European ATM Plan (Европски план за управљање ваздушним саобраћајем)

EBRD	European Bank for Reconstruction and Development (Европска банка за обнову и развој)
ECAA	European Common Aviation Area (Заједничко европско подручје)
ECAC	European Civil Aviation Conference (Европска конференција за цивилно ваздухопловство)
EIB	European Investment Bank (Европска инвестициона банка)
ESSIP	European Single Sky Implementation (Европски план имплементације Јединственог неба)
FAMUS	Future ATM Modernization and Upgrade System (Пројекат будуће модернизације и унапређења система управљања ваздушним саобраћајем)
FIN	Финансијска служба
FIR	Flight Information Region (Област летних обавештења)
FPL	Flight Plan (План лета)
FTO	Flight Training Organisation (Организација за летачку обуку)
HUM	Служба за људске ресурсе
IACA	International Air Carrier Association (Међународно удружење авио превозилаца)
ICAO	International Civil Aviation Organization (Међународна организација за цивилно ваздухопловство)
ICT	Information and communications technology (Информационо комуникационе технологије)
ILS	Instrument Landing System (Систем слетања по инструментима)
IP	Internet Protocol (Интернет протокол)
ISO	International Organization for Standardization (Међународна организација за стандардизацију)
IT	Information Technology (Информационе технологије)
KAB	Кабинет
KAL	Служба за калибражу
LSSIP	Local Single Sky Implementation Plan (Локални план имплементације јединственог неба)
MET	Ваздухопловно-метеоролошка служба
NAB	Набавна служба
OLDI	On-Line Data Interchange (Размена података са рачунаром прикљученим на мрежи)

PANS OPS	Procedures for Air Navigation Services - Aircraft Operations (Процедуре за услуге у ваздушној пловидби – Операције ваздухоплова)
PAR	Служба за планирање и извештавање
PTT	Part Task Trainer (Обука на компјутерском тренажеру)
SAA	SMATSA Ваздухопловна академија
SBP	Strategic Business Plan (Стратешки план пословања)
SEC	Секретаријат
SES	Single European Sky (Јединствено европско небо)
SGS	Société Générale de Surveillance
SMATSA	Serbia and Montenegro Air Traffic Services Agency (Агенција за контролу летења Србије и Црне Горе)
SQS	Служба за безбедност, квалитет и обезбеђивање
STATFOR	Eurocontrol Air Traffic Statistic and Forecast Unit (Eurocontrol јединица за статистику и прогнозе)
TEA	Test for English for Aviation (Тест из ваздухопловног енглеског језика)
TRE	Центар за обуку
TWR	Aerodrome Control Tower (Аеродромски контролни торањ)
UHF	Ultra High Frequency (Ултрависока учестаност)
UIR	Upper Information Region (Област летних обавештења на већим висинама)
UPS	Uninterrupted Power Supply (Извор непрекидног напајања)
VCS	Voice Communication System (Систем за гласовну комуникацију)
VDF	Very high frequency Direction-Finding station (Радио гониометарска станица врло високе учестаности)
VHF	Very High Frequency (Врло висока учестаност)
VOR	VHF Omnidirectional Radio Beacon (Свесмерни радио фар врло високе учестаности)
WMO	World Meteorological Organization (Светска метеоролошка организација)
BMO	Ваздухопловно метеоролошко особље
BMЦ	Ваздухопловни метеоролошки центар

ДЦВ	Директорат Цивилног Ваздухопловства
-----	-------------------------------------

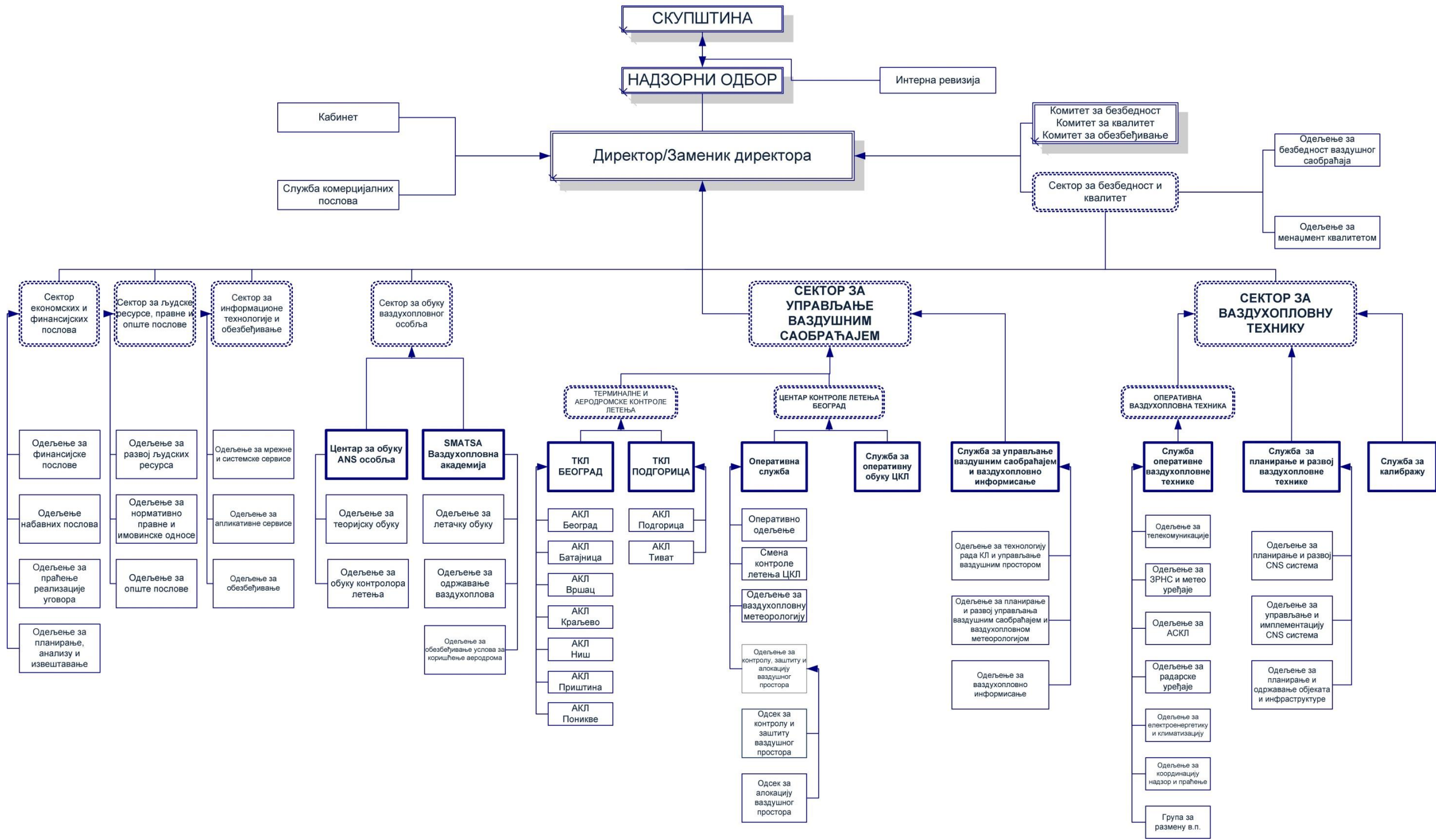
ЗРНС	Земаљска радио-навигациона средства
------	-------------------------------------

РС	Радарска станица
----	------------------

ТКЛ	Терминална контрола летења
-----	----------------------------

ЦКЛ	Центар контроле летења
-----	------------------------

Организациона структура SMATSA доо

8.2 Прилог 2 – Стање дуговања на дан 31.12.2017. године

Кредитор	Уговорени износ кредита	Укупно искоришћено до 31.12.2017. (ЕУР)	Укупно отплаћена главница до 31.12.2017. (ЕУР)	Стање дуга 31.12.2017. (ЕУР)
EIB	32.301.204,35	32.301.204,35	20.835.250,28	11.465.954,07
EBRD	35.000.000,00	0,00	0,00	0,00

ЕВРОПСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ ВАЗДУШНЕ ПЛОВИДБЕ**EUROCONTROL**

- Одлуке Проширене Комисије -

ОДЛУКА бр.148

у вези са утерђивањем јединичних тарифа за период примене који почиње 1. јануара 2018. године

ПРОШИРЕНА КОМИСИЈА,

узимајући у обзир Међународну конвенцију EUROCONTROL-а везану за сарадњу у безбедности ваздушне пловидбе, измењену и допуњену у Бриселу 12. фебруара 1981. године, и посебно њен члан 5.2;

узимајући у обзир мултилатерални уговор везан за рутне накнаде, датиран 12. фебруара 1981. године, и посебно његове чланове 3.2(е) и 6.1(а);

на предлог проширеног Комитета и Привременог савета,

ДОНОСИ СЛЕДЕЋУ ОДЛУКУ:

Једини члан

Јединичне тарифе које се налазе у прилогу ове одлуке су одобрене и ступиће на снагу 1. јануара 2018. године.

У Бриселу, дана 1. децембра 2017. год.

P. SAMSON
Председник Комисије

Јединичне тарифе примјењиве од 1. јануара 2018. године

ЗОНА	Општа јединична тарифа у еврима	Примијењени валутни курс 1 евро =
Белгија / Луксембург *	67.79	-/-
Немачка *	67.20	-/-
Француска *	63.61	-/-
Уједињено Краљевство	67.18	0.894200 GBP
Холандија *	58.83	-/-
Ирска *	27.82	-/-
Швајцарска	98.77	1.14557 CHF
Португал - Лисабон *	36.97	-/-
Аустрија *	71.48	-/-
Континентална Шпанија *	69.67	-/-
Шпанска Канарска острва *	56.74	-/-
Португал - Санта Марија *	9.52	-/-
Грчка *	31.60	-/-
Турска	26.95	4.13525 TRY
Малта *	16.02	-/-
Италија *	80.11	-/-
Кипар *	35.08	-/-
Мађарска	32.79	308.190 HUF
Норвешка	45.60	9.32847 NOK
Данска	59.74	7.43851 DKK
Словенија *	61.84	-/-
Румунија	32.61	4.59632 RON
Чешка Република	41.52	26.0558 CZK
Шведска	59.15	9.53139 SEK
Словачка *	51.66	-/-
Хрватска	44.91	7.46152 HRK
Бугарска	26.72	1.95529 BGN
Македонија	51.76	61.2533 MKD
Молдавија	56.90	20.9452 MDL
Финска *	54.92	-/-
Албанија	49.11	133.209 ALL
Босна и Херцеговина	40.68	1.95160 BAM
Србија / Црна Гора / КФОР	32.75	119.165 RSD
Литванија *	43.72	-/-
Пољска	42.68	4.27093 PLN
Арменија	29.96	568.130 AMD
Летонија *	27.60	-/-
Грузија	22.06	2.92792 GEL
Естонија *	28.79	-/-

*: Држава која учествује у ЕМУ.

8.4 Прилог 4 – Извештаји о кредитима

У складу са чл. 2. - 4. Правилника о облику и садржини извештаја о контроли спровођења техничких и финансијских одредаба уговора о кредиту, односно зајму за које је Република Србија дала гаранцију или контрагаранцију ("Службени гласник РС". бр. 1/2006 од 9.1.2006. године) доставља се КК образац за кредит који је Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд закључила са Европском инвестиционом банком за реализацију Пројекта будуће модернизације и усавршавања система управљања контролом летења.

У наставку се налази КК образац са подацима обрачунатим на дан 31.12.2017. године.

**ИЗВЕШТАЈ О КОНТРОЛИ УГОВОРА О КРЕДИТУ, ОДНОСНО ЗАЈМУ
ЗА КОЈИ ЈЕ РЕПУБЛИКА СРБИЈА ДАЛА ГАРАНЦИЈУ ИЛИ КОНТРАГАРАНЦИЈУ**

Подаци на дан 31. децембар 2017.

КОРИСНИК кредита, односно зајма	Контрола децења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд
Матични број	17520407
ПИБ	103170161
Седиште корисника	Трг Николе Пашића бр. 10, 11000 Београд
Лице за контакт	Ивана Белановић
Телефон	011 / 321 8005
КРЕДИТОР	Европска инвестициона банка
Назив пројекта за који је узет кредит	Будућа модернизација и успршавање система управљања контролом децења
Датум закључења уговора	10.06.2005. - ЕИБ

1 EUR = 118.4727

Ред. број		валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
1.	Кредит, односно зајам за који се даје извештај	ЕУР	31,280,000.00	31,280,000.00	3,705,826,056.00
2.	Повучена средства кредита, односно зајма	ЕУР	29,717,108.00	29,717,108.00	3,520,666,021.19
3.	Неповучена средства кредита, односно зајма	ЕУР	1,562,892.00	1,562,892.00	185,160,034.81
4.	Отплаћен износ кредита, односно зајма	ЕУР	19,168,430.26	19,168,430.26	2,270,935,687.38
5.	Салдо кредита, односно зајма (2 - 4)	ЕУР	10,548,677.74	10,548,677.74	1,249,730,333.81
6.	Укупно плаћена камата	ЕУР	7,274,176.99	7,274,176.99	861,791,388.32
7.	Укупно плаћена провизија за неповучена средства	ЕУР			
* 8.	Укупно плаћени остали трошкови	ЕУР	245.01	245.01	29,027.52

*Навести врсту трошкова: затезна камата

Ред. број	План повлачења средстава кредита, односно зајма	валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
9.	у 2018. години до 30. јуна	ЕУР			
	у 2018. години од 30. јуна до 31. децембра	ЕУР			
	у 2019. години	ЕУР			
	у 2020. години	ЕУР			

Ред. број	План отплате главнице кредита, односно зајма	валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
10.	у 2018. години до 30. јуна	ЕУР	1,719,923.65	1,719,923.65	203,763,998.80
	у 2018. години од 30. јуна до 31. децембра	ЕУР	2,035,882.95	2,035,882.95	241,196,549.97
	у 2019. години	ЕУР	3,642,691.05	3,642,691.05	431,559,443.58
	у 2020. години	ЕУР	1,898,610.65	1,898,610.65	224,933,530.14

Ред. број	План плаћања камате по кредиту, односно зајму	валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
11.	у 2018. години до 30. јуна	ЕУР	141,669.74	141,669.74	16,783,996.84
	у 2018. години од 30. јуна до 31. децембра	ЕУР	150,538.72	150,538.72	17,834,728.23
	у 2019. години	ЕУР	188,954.03	188,954.03	22,385,893.54
	у 2020. години	ЕУР	78,894.14	78,894.14	9,346,801.78

Ред. број	План плаћања провизије по кредиту, односно зајму	валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
12.	у 2018. години до 30. јуна	ЕУР			
	у 2018. години од 30. јуна до 31. децембра	ЕУР			
	у 2019. години	ЕУР			
	у 2020. години	ЕУР			

Ред. број	План плаћања осталих трошкова по кредиту, односно зајму	валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
13.	у 2018. години до 30. јуна	ЕУР			
	у 2018. години од 30. јуна до 31. децембра	ЕУР			
	у 2019. години	ЕУР			
	у 2020. години	ЕУР			

Износ кредита, односно зајма који је платила Република Србија као гарант или контрагарант

Ред. број	основ	валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
14.					
УКУПНО:					

Износ кредита, односно зајма који је рефинансиран Републици Србији

Ред. број	основ	валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
15.					
УКУПНО:					

Износ кредита, односно зајма који није рефинансиран Републици Србији

Ред. број	основ	валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
16.					

Кад и како ће се извршити рефундација:

II

Ред. број	Пројекат за који је узет кредит, односно зајам	валута	износ у уговореној валути	износ у еврима	износ у динарима
1	2	3	4	5	6
1.	Укупна вредност пројекта за који је узет кредит	ЕУР	75,745,418.21	75,745,418.21	8,973,764,208.05
	Сопствена средства	ЕУР	16,144,208.76	16,144,208.76	1,912,648,001.43
	Донације	ЕУР			
	Остали кредити	ЕУР	59,601,209.45	59,601,209.45	7,061,116,206.62
	Остало	ЕУР			

Ред. број	Укупно утрошена средства у динарима до датума за који се достављају подаци	Процент утрошених средстава за пројекат	Процент реализације пројекта
1	2	3	4
2.	3,520,666,021.19	39%	100.00%

Кад се планира завршетак пројекта

Пројекат је завршен у 2012. години

Напомена: Наведени износи се односе на 92% вредности пројекта за који гарантује Република Србија. За 8% вредности пројекта, гаранцију даје Црна Гора. Пројекат је јединствена целина.

У периоду од 01.07.2017. године до 31.12.2017. године, није било повлачења средстава из кредита, плаћена је главница у износу од 2.438.167,04 ЕУР (92% износа је 2.243.113,68 ЕУР), и плаћена је камата у износу од 291.452,47 ЕУР (92% износа је 268.136,27 ЕУР).

Преостали износ расположивих средстава из кредита од 1.698.795,65 ЕУР (92% од овог износа је 1.562.892,00), отказан је након истека рока расположивости средстава из кредита.

Београд, 03.01.2018. године

[Signature]
потпис овлашћеног лица ЈУП

потпис овлашћеног лица корисника кредита, односно зајма

8.5

Прилог 5 – Маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима

Табела 23. Очекивана реализација у 2017. години за масу зарада, број запослених и просечну зараду по месецима

Очекивана реализација 2017.	УКУПНО ¹			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ ⁴			ПОСЛОВОДСТВО ²			
	Број запослених	маса зарада (брuto I)	просечна бруто зарада	Број запослених	маса зарада (брuto I)	просечна бруто зарада	Број запослених	маса зарада (брuto I)	просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запослени	маса зарада (брuto I)	просечна бруто зарада
	a=d+g+j	b=e+h+k	c=b/a	d	e	f=e/d	g	h	i=h/g	j		k	l=k/j
I	888	354,514,417	399,228	873	342,609,905	392,451	2	314,682	157,341	13	0	11,589,830	891,525
II	890	346,329,461	389,134	877	334,965,768	381,945	0	-		13	0	11,363,693	874,130
III	893	338,245,071	378,774	877	325,926,382	371,638	3	998,174	332,725	13	0	11,320,516	870,809
IV	894	357,567,442	399,964	879	345,662,506	393,245	2	427,816	213,908	13	0	11,477,120	882,855
V	893	355,568,585	398,173	879	343,503,412	390,789	1	313,614	313,614	13	0	11,751,558	903,966
VI ³	892	583,066,057	653,661	879	567,967,770	646,152	0	0		13	0	15,098,287	1,161,407
VII	891	367,327,654	412,264	877	355,313,343	405,146	1	145,387	145,387	13	0	11,868,925	912,994
VIII	891	382,528,206	429,325	877	369,701,070	421,552	1	280,024	280,024	13	0	12,547,111	965,162
IX	895	402,218,294	449,406	876	387,908,922	442,818	6	2,260,405	376,734	13	0	12,048,967	926,844
X ³	905	344,582,502	380,754	882	331,208,268	375,520	10	1,727,927	172,793	13	0	11,646,307	895,870
XI	908	351,552,809	387,173	892	339,152,983	380,216	3	720,191	240,064	13	0	11,679,635	898,433
XII	909	360,121,299	396,173	895	348,590,980	389,487	1	185,920	185,920	13	0	11,344,399	872,646
УКУПНО ⁴	10,749	4,543,621,796	5,074,029	10,563	4,392,511,309	4,990,960	30	7,374,140	2,418,509	156	0	143,736,347	11,056,642
ПРОСЕК	896	378,635,150	422,836	880	366,042,609	415,913	3	614,512	201,542	13	0	11,978,029	921,387

Напомене:

1. У датом прегледу, у одељку УКУПНО, за податак о броју запослених коришћен је податак на крају месеца што је у складу са табелом Флукуације запослених.

3. Укупна маса зарада у месецу јуну увећана је за износ регреса. Регрес се, у складу са Колективним уговором, исплаћује једнократно уз исплату зараде за месец јун. На повећање укупне масе зарада у јуну, јулу, августу и септембру утичу и исплате у складу са чл. 3. Анекса II Колективног уговора SMATSA доо, ОУ/ДИР број 127/9 од 13.10.2015. године и чл. 2 Анекса IV Колективног уговора SMATSA доо, ОУ/ДИР број 403/1 од 31. маја 2017. године, који поразумевају могућност увећања зарада контропорима летења због комплексности и сложености обављања послова у условима повећаног интензитета саобраћаја. Такође, на исплаћени износ у септембру месецу утицале су исплате износа у висини 25% просечне нето зараде у SMATSA доо исплаћене у претходној календарској години (на основу Члана 2., Анекса II Колективног уговора SMATSA доо, ОУ/ДИР број 127/9 од 13.10.2015. године) имаоцима дозволе контропора летења ради очувања радне и здравствене способности.

4. Повећање масе зарада планирано је у складу са променом у квалификационој структури запослених у складу са Правилником о организацији и систематизацији послова и са одобреним средствима за зараде запослених од стране EUROCONTROL-а.

5. Средства за новозапослене су резервисана и реализована у складу са постојећом регулативом.

Табела 24. Планирана маса зарада, број запослених и просечна зараду по месецима у 2018. години

ПЛАН 2018.	УКУПНО ¹			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ ⁴			ПОСЛОВОДСТВО ²		
	Број запослених	маса зарада (брuto 1)	просечна бруто зарада	Број запослених	маса зарада (брuto 1)	просечна бруто зарада	Број запослених	маса зарада (брuto 1)	просечна бруто зарада	Број запослених	Новозапослени	маса зарада (брuto 1)
	a=d+g+j	b=e+h+k	c=b/a	d	e	f=e/d	g	h	i=h/g	j	0	k
I	914	363,377,277	397,568	894	349,455,024	390,889	7	2,158,576	308,368	13	0	11,763,677
II	914	354,987,697	388,389	901	343,453,549	381,192	0	-	-	13	0	11,534,148
III	915	346,701,198	378,908	900	334,441,631	371,602	2	769,244	384,622	13	0	11,490,324
IV	918	368,294,466	401,192	901	354,935,691	393,935	4	1,709,498	427,374	13	0	11,649,277
V	923	366,235,642	396,788	905	352,707,287	389,732	5	1,600,524	320,105	13	0	11,927,831
VI ³	922	606,388,700	657,688	909	591,139,430	650,318	0	-	-	13	0	15,249,270
VII	922	378,347,484	410,355	908	366,064,557	403,155	1	235,968	235,968	13	0	12,046,959
VIII	924	394,004,052	426,411	909	380,303,387	418,376	2	965,346	482,673	13	0	12,735,318
IX	927	414,284,842	446,909	910	400,661,030	440,287	4	1,394,111	348,528	13	0	12,229,701
X ³	937	373,560,355	398,677	910	357,679,662	393,055	14	4,059,692	289,978	13	0	11,821,001
XI	940	374,015,355	397,889	924	361,000,312	390,693	3	1,160,214	386,738	13	0	11,854,829
XII	943	374,802,932	397,458	926	361,987,772	390,916	4	1,300,595	325,149	13	0	11,514,565
УКУПНО ⁴	11,099	4,715,000,000	5,098,234	10,897	4,553,829,331	5,014,148	46	15,353,768	3,201,135	156	0	145,816,901
ПРОСЕК	925	392,916,667	424,853	908	379,485,778	417,846	4	1,279,481	266,761	13	0	12,151,408

Напомене:

1. У датом прегледу, у одељку УКУПНО, за податак о броју запослених коришћен је податак на крају месеца

2. У одељку ПОСЛОВОДСТВО приказани су директор SMATSA доо, заменик директора, директори сектора, извршни директори и директор интерне ревизије

3. Укупна маса зарада у месецу јуну увећана је за износ регреса. Регрес се, у складу са Колективним уговором, исплаћује једнократно уз исплату зараде за месец јун. На повећање укупне масе зарада у јуну, јулу, августу и септембру утичу и исплате у складу са чл. 3. Анекса II Колективног уговора SMATSA доо, ОУ/ДИР број 127/9 од 13.10.2015. године и чл. 2 Анекса IV Колективног уговора SMATSA доо, ОУ/ДИР број 403/1 од 31. маја 2017. године, који поразумевају могућност увећања зарада контролорима летења због комплексности и сложености обављања послова у условима повећаног интензитета саобраћаја. Такође, на исплаћени износ у септембру месецу утицале су исплате износа у висини 25% просечне нето зараде у SMATSA доо исплаћене у претходној календарској години (на основу Члана 2., Анекса II Колективног уговора SMATSA доо, ОУ/ДИР број 127/9 од 13.10.2015. године) имаоцима дозволе контролора летења ради очувања радне и здравствене способности.

4. Повећање масе зарада планирано је у складу са променом у квалификационој структури запослених у складу са Правилником о организацији и систематизацији послова и са одобреним средствима за зараде запослених од стране EUROCONTROL-а.

5. Средства за новозапослене су обезбеђена предлогом Финансијског плана за 2018. годину, а у табели је приказан њихов финансијски утицај у првом месецу када долазе у SMATSA доо.

Табела 25. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи – планирани пресек на месечном нивоу у 2018. години

Бр.	Опис	Јануар	Фебруар	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар	Укупно
1	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	363.377.277	354.987.697	346.701.198	368.294.466	366.235.642	606.388.700	378.347.484	394.004.052	414.284.842	373.560.355	374.015.355	374.802.532	4.715.000.000,00
2	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	60.357.636	56.006.509	56.980.897	56.913.573	58.335.007	65.085.975	57.727.118	60.043.270	57.731.118	57.730.118	56.056.509	57.032.290	700.000.000,00
3	Трошкови накнада по уговорима о делу	5.071.913	4.959.571	4.918.226	4.828.663	4.922.452	4.922.974	4.802.154	4.900.231	4.866.916	5.218.916	5.204.474	5.285.509	60.000.000,00
4	Трошкови накнада по уговорима о привременим и надредовним пословима и физичким лицима по основу осталих уговора	2.183.777	2.432.784	2.336.715	2.239.502	3.056.265	3.139.096	2.995.137	2.597.903	2.373.638	2.101.870	2.211.870	2.331.444	30.000.000,00
5	Трошкови накнаде члановима Надзорног одбора и Скупштине Друштва	2.819.252	2.897.951	2.630.999	2.551.981	2.612.962	10.527.176	2.933.874	2.987.542	3.037.542	2.883.655	2.756.871	5.261.792	47.700.000,00
6	Општинска	4.166.667	4.166.667	4.166.667	4.166.667	4.166.667	4.166.667	4.166.667	4.166.667	4.166.667	4.166.667	4.166.667	4.166.667	50.000.000,00
7	Општинска помоћ	4.038.798	4.509.096	4.572.916	4.039.505	4.152.254	4.757.018	4.174.989	4.674.989	4.038.042	4.239.905	4.439.505	4.813.422	52.450.000,00
8	Трошкови превоза запослених-фактура добављача	4.756.458	4.762.119	4.919.262	4.846.919	4.869.922	4.328.521	4.731.694	4.648.541	4.506.368	4.657.212	4.506.368	4.318.217	55.850.000,00
9	Трошкови службених путовања	17.870.162	25.055.518	20.129.616	16.156.958	13.144.834	14.320.669	13.104.590	10.827.727	24.918.568	23.949.074	17.327.727	17.094.557	214.000.000,00
10	Доброволно пензионско осигурање	11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000	11.250.000	135.000.000,00
11	Додатно здравствено осигурање	5.416.667	5.416.667	5.416.667	5.416.667	5.416.667	5.416.667	5.416.667	5.416.667	5.416.667	5.416.667	5.416.667	5.416.667	65.000.000,00
12	Осигурање доживота	3.750.000	3.750.000	3.750.000	3.750.000	3.750.000	3.750.000	3.750.000	3.750.000	3.750.000	3.750.000	3.750.000	3.750.000	45.000.000,00
УКУПНО 2018. ПЛАН		489.138.646	479.984.189	467.773.154	484.454.590	481.011.971	738.051.464	483.405.174	509.265.596	545.440.367	496.931.438	491.102.813	499.534.497	6.170.000.000